

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

datum izida: 29. februar 2012

- *Proračun 2012*
- *Razpisi - šport, kultura*

KAZALO:

Županova stran	3
OBČINSKE STRANI	
Iz 10. seje občinskega sveta	4
Povabilo k čistilni akciji	4
Obvestilo društvom	4
Proračun Občine Velike Lašče 2012	5
Letno poročilo – skladnost pitne vode	6
ŠOLA IN VRTEC	7
Prireditve za 8. marec	
Obvestilo vrtca – vpis v vrtec, igralne urice	
Zdravje iz narave in dobro počutje	
Prvošolci v projektu Modri Jan	
Medobčinsko tekmovanje v košarki	
Četrtno odbojgarsko tekmovanje	
Uspehi osnovnošolcev v moštvenih igrah	
KULTURA	12
Venec sonetov ob slovenskem kulturnem prazniku	
Rudi Majerle razstavlja v Parnas centru v Robu	
Izrekanja 2012	
Knjižnica Frana Levstika	
NAŠA DEDIŠČINA	16
Poprtnik je naša živa dediščina	
Zavodu Parnas priznanje Naša Slovenija 2011	
Velikolaški spomini	
POKLICI	17
Po poklicu sem duhovnik	
MLADI	20
Koncert Pusti sled	
Vsak človek bi lahko izbral sonce	
DRUŠTVA	23
Posvet za gasilke regije Ljubljana I	
DPM Velike Lašče na zimskih športnih igrah	
Občni zbor PGD Velike Lašče	
Razstava cvetja iz papirja	
Ustanavlja se muzejsko društvo	
TURIZEM	26
Na sejmu Turizem in prosti čas	
Občni zbor Društva z ohranjanje dediščine	
Projekt Medved naš vsakdanji	
ŠPORT IN REKREACIJA	30
12. Cenetov memorial	
Sproščanje s tehniko »pomanjkljivost«	
ZDRAVSTVO	33
Ali je Zdravstveni dom Ribnica predrag?	
Pomoč in postrežba na domu v	
Občini Velike Lašče	
ALI POZNAMO ZEMLJO	34
Zgradba notranjosti Zemlje	
PISMA	35
Sonce vse bolj vabi	
Duo Claripiano predstavil novo ploščo	
Ko je vabilo sonce	
KINO	37
ZAHVALE	38

To je vaša močna duša, ki nam daje nove sile
in prižiga v našem srcu lučko novega spoznanja,
da je sreča le v bogastvu dajanja in darovanja.
A. Černejeva

Ob dnevu žena in
materinskem dnevu
vam iskreno čestitamo!

župan Anton Zakrajšek
in občinska uprava

VESELE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE!

župan Anton Zakrajšek
in občinska uprava

DRAGE OBČANKE IN OBČANI

Na zadnji seji občinskega sveta naše občine (prvi v letošnjem letu) je bil s popolnim soglasjem vseh svetnic in svetnikov sprejet občinski proračun za leto 2012. Vesel sem, da je bil proračun sprejet dokaj hitro, kar nam omogoča, da lahko začnemo z izpeljavo vseh aktivnosti, ki so potrebne predvsem za uspešno izvedbo potrjenih investicij. Za nekatere od njih moramo izdelati projektno dokumentacijo ter začeti s postopki razpisa in izbire izvajalcev. Še posebej moramo biti pozorni pri pravilni izpeljavi investicij, za katere želimo pridobiti državna sredstva. Že manjša napaka je lahko razlog, da teh sredstev ne dobimo. Kljub temu, da si lahko na uradnih straneh Troble preberete, za katere namene bomo porabili finančna sredstva, bi vseeno želel podati nekaj poudarkov letošnjega proračuna.

Več kot eno četrtno denarja namenjam za izobraževanje, in sicer za doplačilo programa k ceni vzgojno varstvenih storitev v vrtcu ter za kritje vseh materialnih stroškov in dodatnih programov, ki potekajo v osnovni šoli. Z ureditvijo tretje igralnice na Karlovi naj bi zagotovili predšolsko varstvo vsem našim otrokom. Prav tako nekaj materialnih stroškov namenjam za glasbeno šolo. Nekaj nad dvajset procentov sredstev namenjam za vzdrževanje in investicije v javne poti in lokalne ceste. V nekaterih naseljih želimo nadaljevati z izgradnjo pločnikov. Upam, da nam bo čim hitreje uspelo pridobiti gradbeno dovoljenje za gradnjo kanalizacijskega sistema po Rašici, saj imamo za ta namen planiranih kar nekaj finančnih sredstev. Na področju varovanja okolja želimo urediti občinski zbirni center za ločene odpadke, kamor bi v posebne kontejnerje enkrat na teden lahko pripeljali kosovne odpadke. Le te pa bi nato na deponijo v Ljubljano brezplačno odpeljalo javno podjetje Snaga. Za te namene imamo planiranih več kot deset procentov proračunskih sredstev. Prav tako si želimo čim prej pridobiti gradbeno dovoljenje za izgradnjo komunalne infrastrukture

poslovne cone Ločica pri Turjaku. Kot sem že večkrat napisal in tudi javno povedal, imamo nerazumljive težave pri pridobivanju potrebnih soglasij s strani Agencije Republike Slovenije za okolje, pri obeh omenjenih projektih, za katere moramo pridobiti gradbeno dovoljenje. V poslovni coni bi želeli letos urediti del cestišča in pripeljati vodo, da bi tako vzpostavili vsaj minimalne pogoje za začetek gradnje poslovnih objektov. Skoraj pet procentov proračuna želimo nameniti za posodobitev in nakup nove opreme za področje civilne zaščite in gasilstva. Več kot deset procentov proračuna bomo tudi letos namenili za financiranje vzdrževanja vodovodnih sistemov, saj se zavedamo pomembnosti zagotavljanja zdrave pitne vode. V zelo mrzli letošnji zimi je na nekaterih odsekih zamrznila voda. To se je zgodilo predvsem na tistih vodovodnih sistemih, ki smo jih prevzeli v upravljanje od vaških vodovodnih odborov. Vsekakor so ti odseki potrebni določene sanacije. Prav tako želimo začeti z izgradnjo nove vodovodne vrtine, iz katere bi se napajal Turjaški vodovodni sistem, saj sedaj kar precej sredstev namenjam za sofinanciranje vode na tem sistemu. Iz proračuna je tudi razvidno, da bomo skoraj deset procentov finančnih sredstev namenili tudi za financiranje programov s področja kulture, športa in drugih dejavnosti naših društev.

Marsikatero prepotrebno investicijo v naši občini bi veliko lažje in hitreje naredili, če bi imeli na voljo več finančnih sredstev. V zvezi s tem želim ponovno omeniti izredno krivično financiranje občinskih projektov preko regionalnih razvojnih agencij. Kot je znano, je naša občina uvrščena v osrednje slovensko statistično regijo, v kateri je tudi mestna občina Ljubljana. Za to regijo je bilo s strani države trenutno namenjenih več kot desetkrat manj finančnih sredstev kot za katerokoli drugo regijo v državi. To enostavno pomeni, da so vse tiste občine, ki so razporejene v druge regije, lahko pridobile desetkrat več denarja na prebivalca kot pa naša. Žalostno pri tem je dejstvo, da so te občine po nekaterih statističnih podatkih celo bolj razvite od naše. Vsekakor bomo prizadete občine novo vlado opozorile na to nepravilnost in upam, da se bo financiranje regij uredilo bolj uravnoteženo, glede na razvitost posamezne občine.

V letošnjem letu bomo morali posvetiti veliko pozornosti tudi pripravi nekaterih pomembnih odlokov. Zaradi spremenjene zakonodaje bo potrebno sprejeti nove odloke o programu opremljanja in odmeri komunalnega prispevka, o občinskih cestah, o oskrbi s pitno vodo, o javnem redu in miru, o plakatiranju in še o čem. Torej, dela nam ne bo zmanjkalo.

Anton Zakrajšek, župan

IZ 10. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet Občine Velike Lašče se je na 10. seji sestal februarja 2012. Pred sejo so se sestali odbor za družbene dejavnosti, odbor za gospodarstvo, kmetijstvo in turizem, odbor za finance ter odbor za komunalno, varstvo okolja in urejanje prostora. Predsedniki odborov so podali kratka poročila o sejah.

Svetniki so na seji soglasno sprejeli Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode. Omenjeni odlok vsebuje ustrezno določena merila za izbor koncesionarja ter potrebne spremembe, ki izhajajo iz nove uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 88/2011).

Občinski svet je sprejel odlok o proračunu Občine Velike Lašče za leto 2012. K predlogu odloka o proračunu občine Velike Lašče za leto 2012 so bili predlagani trije amandmaji. Vsi trije so bili upoštevani.

Tanja Uršič, občinska uprava

Kljub dobro organizirani zimski službi si moramo občani lastne lokalne dovoze in dvorišča očistiti sami. Kakšna "motorizirana" lopata je pri tem dobrodošla.

POVABILO K ČISTILNI AKCIJI – 24. MAREC 2012

Tudi letošnjo pomlad želimo izpeljati že tradicionalno čistilno akcijo. Odločili smo se, da se tudi letos priključimo k veliki prostovoljski vseslovenski akciji »Očistimo Slovenijo«, ki bo potekala **24. marca 2012**. Projekt se tokrat širi na globalno raven, in sicer v sklopu globalne pobude World Cleanup 2012. Slovenski prostovoljci bodo del večmilijonske množice, ki bo od marca do septembra 2012 v svojih državah izvedla enodnevne prostovoljske čistilne akcije v preko 70 državah iz celega sveta. Od leta 2010, ko je potekala podobna akcija, je nastal prvi vseslovenski register divjih odlagališč. Točk neočiščenih in nevarnih divjih odlagališč odpadkov je tudi na našem območju ostalo še kar nekaj. Tudi v letošnji čistilni akciji si bomo prizadevali, da bomo poleg razpršenih odpadkov iz sprehajalnih in kulturnih poti, vodotokov, okolico šole in vrtca, naselij ipd. poskušali očistiti tudi nekaj točk divjih odlagališč. Le-ta predstavljajo grožnjo okolju in ljudem, saj odpadki, odloženi na njih, pogosto vsebujejo nevarne snovi. Mnogi odpadki se znajdejo na divjih odlagališčih predvsem zaradi neozaveščenosti. Glede na pretekle čistilne akcije se je izkazalo, da lahko skupaj marsikaj spremenimo in da znamo prevzeti odgovornost za svoj kraj. Vabimo vsa društva, krajevne odbore in vse ostale posameznike, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živijo, da se pridružijo tudi letošnji čistilni akciji. Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na elektronski naslov marija.campa@velike-lasce.si ali na telefonsko številko 01/781 03 66.

Občinska uprava

OBVESTILO DRUŠTVOM

V tokratni številki Uradnega glasila Občine Velike Lašče objavljamo razpisa za sofinanciranje dejavnosti društev in drugih organizacij na področju **športa in kulture**. Za področje turizma, kmetijstva in drobnega gospodarstva ter ostalih dejavnosti pa bodo razpisi objavljeni v naslednji številki.

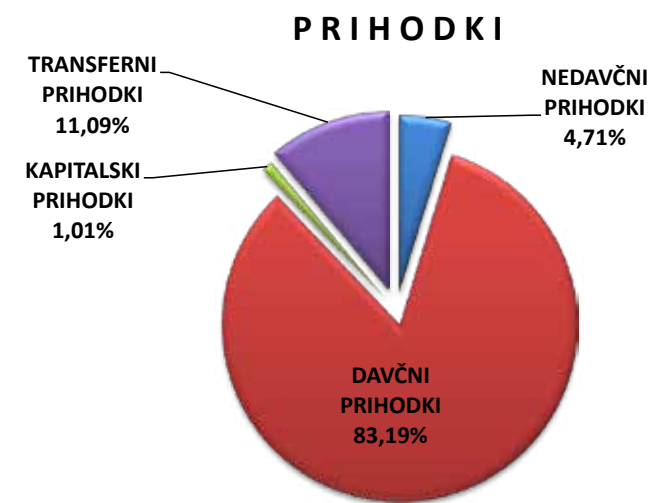
Rok za oddajo prijave je 19. marec 2012!

PRORAČUN OBČINE VELIKE LAŠČE ZA LETO 2012

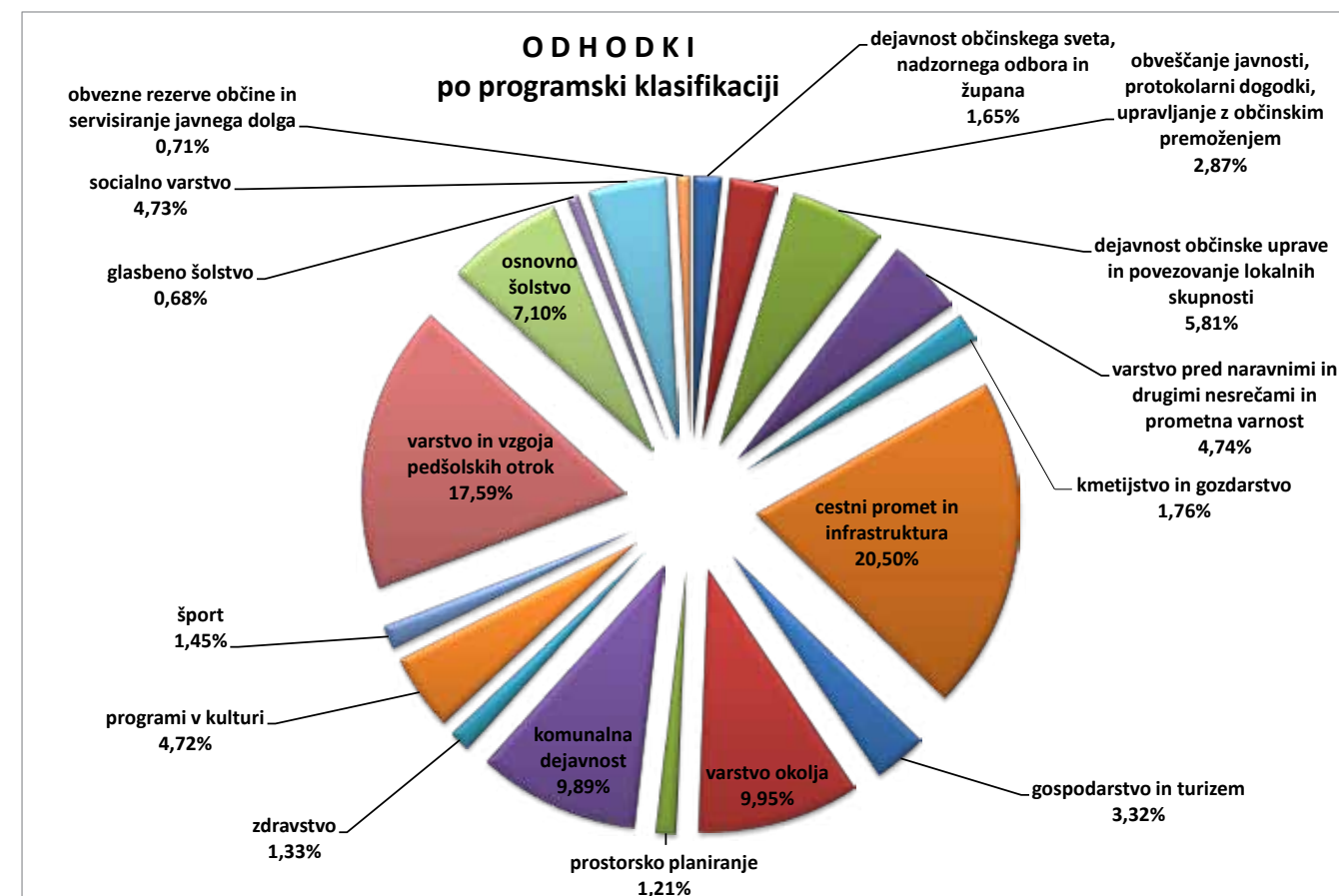
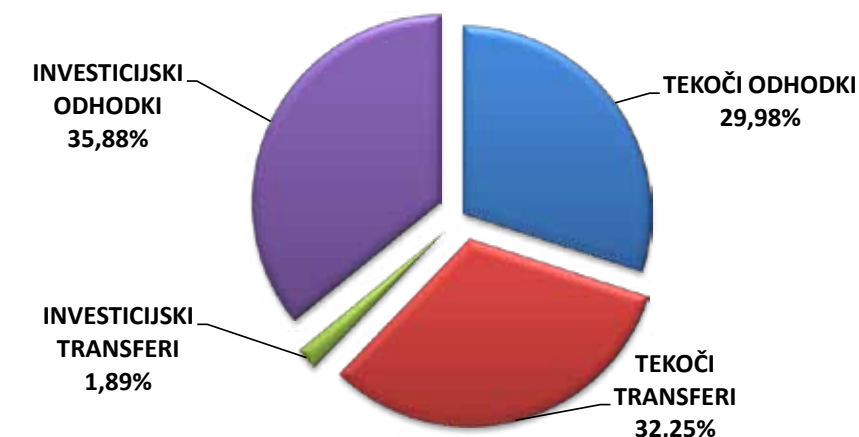
Občinski svet Občine Velike Lašče je na februarski seji potrdil enega najpomembnejših dokumenti, ki zahteva daljšo pripravo, razpravo in postopek sprejemanje. Gre za Odlok o proračunu, od katerega je vsako leto znova odvisno delovanje, aktivnosti in uspešnost celotne občine.

Osnovni dokument na področju lokalne samouprave je prav proračun, v katerem so zajeti predvideni prejemki in razporejeni izdatki v novem proračunskem letu. Odlok o proračunu za leto 2012 je natančno in v skladu z zakonom objavljen na straneh Uradnega glasila, v nadaljevanju pa v grafični obliki predstavimo nekatere sklope proračuna.

Lidija Čop, občinska uprava

ODHODKI po ekonomski klasifikaciji

LETNO POROČILO O SKLADNOSTI PITNE VODE IN VARNOSTI OSKRBE V OBČINI VELIKE LAŠČE – NOTRANJI NADZOR

VODOOSKRBNI SISTEMI – VODOVODI	Mikrobiološka preskušanja vzorcev pitne vode		Fizikalno - kemijska preskušanja vzorcev pitne vode		Skladnost pitne vode iz zajetja	Dezinfekcija pitne vode	Prekuhavanje pitne vode za prehranske namene	VARNOST OSKRBE
	št. vzorcev		št. vzorcev			da/ne	da/ne	
	skupaj	rezultat	skupaj	rezultat				
VELIKE LAŠČE 2.576 prebivalcev letna poraba vode:112.990 m³	41	33 skladnih 8 neskladnih	21	21 skladnih	skladna	da kloriranje – zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v posameznih tehnično neustreznih delih vodovodnega omrežja	ne	Oskrba je bila varna.
TURJAK 827 prebivalcev letna poraba vode:33.331 m³	27	26 skladnih 1 neskladen	15	15 skladnih	skladna	da kloriranje – zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v posameznih tehnično neustreznih delih vodovodnega omrežja	ne	Oskrba je bila varna.
SELO–DEDNIK–NAREDI– BOŠTETJE 125 prebivalcev letna poraba vode:5.369 m³	9	8 skladnih 1 neskladen	3	3 skladni	skladna	da kloriranje – zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v posameznih tehnično neustreznih delih vodovodnega omrežja	ne	Oskrba je bila varna.
DOLŠČAKI 80 prebivalcev letna poraba vode: 2.052 m³	7	5 skladnih 2 neskladna	2	2 skladna	mikrobiološko občasno neskladna (po obilnejšem dežju) občasno rahlo motna (po obilnejšem dežju)	da UV-žarčenje – zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v zajetju	da občasno (po obilnejšem dežju)	Oskrba je bila varna.
KAPLANOVO–ADAMOVO– PODSMREKA 70 prebivalcev letna poraba vode: 3.735 m³	6	5 skladnih 1 neskladen	2	2 skladna	mikrobiološko občasno neskladna občasno rahlo motna (po obilnejšem dežju)	da UV-žarčenje – zaradi možnosti občasnega onesnaženja pitne vode v zajetju	da občasno (po obilnejšem dežju)	Oskrba je bila varna.
MALI OSOLNIK 66 prebivalcev letna poraba vode: 2.407 m³	8	6 skladnih 2 neskladna	2	2 skladna	mikrobiološko občasno neskladna (po obilnejšem dežju)	ne	da občasno (po obilnejšem dežju)	Oskrba je bila varna.

Igor Adamič, občinska uprava

Prijaznost v besedah ustvarja zaupanje.
Prijaznost v mislih ustvarja globino.
Prijaznost v dajanju ustvarja ljubezen.
(Lao Z.)

Spoštovani krajani!

Vabimo vas
na prireditev,
ki bo 8. marca 2012
ob 18. uri
v Levstikovem domu
v Velikih Laščah.

Z besedami, glasbo in plesom vam
bodo otroci iz vrtca, osnovne in
glasbene šole polepšali večer.

Lepo vabljeni!

Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče

Šolska ulica 11, 1315 Velike Lašče

OBVESTILO - VPIS V VRTEC

Starše in zakonite zastopnike otrok obveščamo, da sprejemamo vloge za vpis v vrtec Sončni žarek za šolsko leto 2012/2013 do 31. 3. 2012. Obrazci za vpis otroka so na voljo v vrtcu in na spletni strani: www.soncni-zarek.si. Če bo prošelj več, kot je prostih mest v vrtcu, bo o sprejemu otrok odločala komisija za sprejem otrok. Za dodatne informacije se lahko oglasite osebno v vrtcu ali pokličete na tel. številki: 031 618-300, 7881-582 (Stanka Mustar). Na podlagi prispelih vlog za sprejem otrok v vrtec načrtujemo število oddelkov, razpored otrok po oddelkih in število zaposlenih, zato vas prosimo, da ste pri vpisu otrok resni in odgovorni in da vsako spremembo (datum vpisa, izpis otroka,

preložitev vpisa) pravočasno sporočite v vrtec. V navedenih primerih se lahko spremeni število oddelkov in razporeditev otrok po skupinah v zadnjem trenutku, kar prinese nemalo zmede in različnih pripomb glede organizacije dela v vrtcu.

IGRALNE URICE

V vrtcu Sončni žarek bomo organizirali igralne urice za otroke, stare od 3 do 6 let. Potekale bodo ob četrtkih od 16.30 do 18.00 ure v igralnici Muckov. Prvo srečanje bo v četrtek, 8. 3. 2012. Otroci naj imajo s seboj copate.

Starše prosimo, da otroke predhodno prijavijo na igralne urice. Tel. 7881 – 582, 031 – 618-300, e-naslov: info@soncni-zarek.si. V primeru, da bo prijav premalo, igralnih uric ne bomo izvajali. Vabljeni!

Stanka Mustar, pom. ravnateljice

ZDRAVJE IZ NARAVE IN DOBRO POČUTJE

Bil je lep januarski dan, ko smo se otroci iz skupine M e d v e d o v in vzgojiteljci odločili, da odidemo na krajši pohod. Zunaj je sijalo sonce in prav nič nas ni zeblo, ko smo hodili proti Ulaki. Nazaj v vrtec smo prišli polni energije, veseli in razigrani. Vsi otroci so bili mnenja, da se je najlepše igrati in sprehajati na svežem zraku v naravi.

Tako je nastal naš tematski sklop Zdravje iz narave. Cilji, ki smo si jih zadali, pa so bili naslednji: da otroci spoznajo, kaj potrebujejo za življenje ter ohranjanje in krepitev zdravja, da otroci spoznajo, da jim uživanje različne zdrave hrane, telesne vaje in počitek pomagajo ohranjati zdravje, da otroci spoznava različno prehrano, pridobivajo navade zdravega in raznolikega prehranjevanja ter da oblikujejo lepe prehranjevalne navade.

Najprej smo pričeli z zbiranjem informacij, kaj sploh je zdravje, kako lahko sami poskrbimo za svoje zdravje ipd. V knjižnici smo si izposodili zajeten kupček knjig na to temo in za pomoč prosili tudi svoje starše, babice, dedke in znanke. Otroci so v vrtec vsak dan pridno nosili gradiva: knjige, revije, slike sadja, zelenjave, recepte za zdravo prehrano, semena zelišč, posušena zelišča, sveža zelišča ... Vendar vseh stvari naenkrat nismo mogli pregledati.

To smo storili postopno. Prvi dan nas je v vrtcu obiskala Zdrava Miška, ki je za darilo prinesla zvrhano vrečo sadja in zelenjave, kar so otroci poimenovali in na koncu tudi pojedli. Kako so se

cedile sline ob zdravi, hrustljavi zelenjavi. V vrečki presenečenja se je znašlo tudi zelišče, ki ima močan, značilen vonj. Otroci so rekli, da je kot smreka, bil pa je rožmarin.

Skupaj z Miško je prišel Sladkosnede Jaka. Ta je zbolel, ker je pojedel preveč sladkarij, zato smo Jaku delili nasvete, kaj naj stori, da se bo počutil bolje.

Otroci in vzgojiteljci smo od doma prinesli različne vrste čajev, ki smo jih vonjali. Skuhali smo domači kamilični čaj in ga z velikim užitek popili. Pripravili in poizkusili smo domači bezgov sirup. Ker smo dobili recept za zeliščni kruh smo se nekega dne odločili, da ga spečemo (priprava zdrave malice). Naslednji dan smo za na ta kruh naredili zeliščni namaz. Za okras na kruhke smo uporabili pisano zelenjavo. In ker mora naše telo čez dan zaužiti tudi dovolj tekočine, smo pripravili mlečno-sadni napitek.

V vrtec smo dobili kar nekaj semen zelišč, zato so otroci posejali baziliko in peteršilj, ki sta čisto počasi vzklila. Ob vseh teh dejavnostih smo v oddelku izdelali plakata z zdravo in nezdravo prehrano ter se veliko pogovarjali. Ogleдали smo si tudi film Ostal bom zdrav. Po nekaj dneh se je zunaj ohladilo, zato smo se veliko gibal v večnamenskem prostoru in tako poskrbeli za »dobro kondicijo« in dobro počutje. Otroci so najbolj uživali v masažah in sprostitevnih igrah.

Sedaj pa vsi skupaj že nestrpno čakamo na sneg in zimske radosti.

Besedilo in foto: Metka Mehlin

PRVOŠOLCI V PROJEKTU MODRI JAN

Modri Jan je eden izmed projektov, ki sta ga ustvarila Holding slovenske elektrarne in Modri sklad. Glavni cilj projekta je ozaveščanje otrok o varovanju okolja, izobraževanje o obnovljivih virih energije ter doživljanje narave in skrb za njeno ohranjanje. Temu cilju pa smo prvošolci iz centralne šole in učenci 2. razredov OŠ Stara Cerkev, s katerimi že več let sodelujemo, dodali tudi energijo medsebojnih odnosov, sprejemanje drugačnosti in razvijanje tolerantnosti.

Za sodelovanje v projektu se je letos prijavilo čez 50 skupin oz. oddelkov. Otroci so skupaj z mentorji lahko izbirali med predlaganimi ekonalogami. Simbolno spremljajo ekonaloge Modri Jan, Sončnica, Puhec in Packa Rija, ki otroke vodijo med ekonalogami iz vodne, sončne, vetrne energije in recikliranja.

Ekonaloge so različnih težavnostnih stopenj. Prvošolci in učenci 2. razredov OŠ Stara Cerkev smo se odločili za nalogo iz sončne energije. Skupaj smo v Stari Cerkvi priredili Sončkov tek. Nanj in na prijateljsko druženje so bili povabljeni tudi varovanci iz zavoda Želva.

Naše druženje se je že začelo na daljavo, saj so nam najprej poslali vabila. Na dan prireditve pa smo se dobili skupaj v Stari Cerkvi. Po prihodu vseh udeležencev projekta je najprej glasove ogrel Roman Zupančič, ki je za naše skupno srečanje napisal besedilo in melodijo pesmice.

Sledila je predstavitev vseh sodelujočih s pošiljanjem sončnega žarka s pomočjo

žoge. Nato je sledilo izdelovanje medalj. Te so narejene iz odpadnega papirja v obliki sonca. Otroci in varovanci zavoda Želva so skupaj izdelovali medalje in si pomagali.

Sledil je Sončkov tek. Zaradi varnosti in vremenskih razmer smo ga izvedli v telovadnici. Bistvo teka je, da spodbujamo otroke k fizični aktivnosti na prijeten način. Ob druženju pa sklepajo tudi nova poznanstva. Da je bilo druženje še prijetnejše, smo imeli v telovadnici še Sončkov ples in podelitev medalj. Učenci bodo prejeli modro diplomo za sodelovanje, vse prejete ekonaloge pa bodo objavljene v modri knjigi. Druženje je bilo prijetno in sproščeno. Otroci iz Stare Cerkve nas bodo v marcu obiskali na naši šoli, kjer bomo imeli skupne delavnice.

Branka Levstik

MLAJŠI UČENCI OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE OSVOJILI 3. MESTO NA MEDOBČINSKEM TEKMOVANJU V KOŠARKI

Na OŠ Dobrova je v sredo, 15. 2. 2012, potekalo medobčinsko tekmovanje v košarki za mlajše učence (7. razred in mlajši). Ekipo OŠ Primoža Trubarja je med šestimi ekipami osvojila tretje mesto. Tekmovanje je bilo izredno izenačeno, kar kažejo tudi končni rezultati. Ekipo so sestavljali: Žan Žužek, Gašper Marinč, Matej Sušec, Jakob Hočevar, Nik Pintarič, Klemen Sernel, David Perme, Žiga Strle, Filip Marijanovič, Gaber Kokovnik in Boštjan Podlogar.

Rezultati:

SKUPINA A:

OŠ PRIMOŽA TRUBARJA : OŠ LOG DRAGOMER	49 : 25
OŠ BREZOVICA : OŠ PRIMOŽA TRUBARJA	36 : 33
OŠ BREZOVICA : OŠ LOG DRAGOMER	53 : 19

SKUPINA B:

OŠ IG : OŠ DOBROVA	17 : 14
OŠ IG : OŠ ŠKOFLJICA	17 : 10
OŠ DOBROVA : OŠ ŠKOFLJICA	22 : 17

POLFINALE:

OŠ IG : OŠ PRIMOŽA TRUBARJA	19 : 18
OŠ BREZOVICA : OŠ DOBROVA	36 : 32

ZA TRETJE MESTO:

OŠ PRIMOŽA TRUBARJA : OŠ DOBROVA	25 : 21
----------------------------------	---------

FINALE:

OŠ BREZOVICA : OŠ IG	34 : 31
----------------------	---------

Bojan Novak

NA OŠ PRIMOŽA TRUBARJA GOSTILI ODLIČNO ODBOJKARSKO PREDSTAVO

Ni kaj, letošnje šolsko leto je na OŠ Primoža Trubarja na športnem področju res nekaj posebnega. Starejši učenci nizajo uspeh za uspehom. Z odličnimi predstavami na Brezovici in v Stari Cerkvi so poskrbeli za prvo uvrstitev na državno četrtfinale. Organizatorja državnega prvenstva, Zavod za šport Planica in Odbojgarska zveza Slovenije, sta naši šoli zaupala organizacijo enega osmih četrtfinalnih turnirjev.

Poleg domače šole so se tekmovanja udeležili še vrstniki iz OŠ Jožeta Moškriča Ljubljana in OŠ Lucija. 2. februarja je bilo na šoli torej pestro. Videli smo tri izredno izenačene tekme. Končni razplet nam na žalost ni prinesel napredovanja v polfinale, smo pa, kljub temu da smo bili edina ekipa, ki je vse svoje odbojgarsko znanje pridobila med urami športne vzgoje (v obeh preostalih ekipah večina učencev odbojko trenira v klubih), prikazali všečno in požrtvovalno igro.

Ekipo so sestavljali Kristjan Pečnik, Nejc Mramor, Gal Škulj, Nejc Duščak, Aljaž Ahčin, Ambrož Hren, Žiga Štangar in Žan Japelj. Fantje so postavili mejnik, ki ga bo naslednjim generacijam težko doseči.

Iskrene čestitke!

Bojan Novak

NAJVEČJI USPEH VELIKOLAŠKIH OSNOVNOŠOLCEV V MOŠTVENIH IGRAH

Ekipo starejših učencev se je po enaki poti kot pri odbojki uvrstila v četrtfinalno tekmovanje tudi v malem nogometu. Od tu naprej je bila pot različna. Če je na odbojki nekaj zmanjkalo za uvrstitev na eno od prvih dveh mest, ki vodita v nadaljnje tekmovanje, je bila slika na nogometnem četrtfinalu drugačna. Kljub porazu na prvi tekmi so učenci na preostalih dveh prikazali odlično igro in se kot prvouvrščena ekipa uvrstili med 16 najboljših slovenskih šol, ki se bodo pomerile na štirih polfinalnih turnirjih. Ekipo sestavljajo: Kristjan Pečnik (kapetan), Gal Škulj, Nejc Mramor, Alen Salčinovič, Luka Debeljak, Nejc Duščak, Žiga Štangar in Jakob Hočevar.

Ekipo OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

Na četrtfinalnem turnirju v Metliki (16. 2. 2012) je Gal Škulj osvojil tudi naslov najboljšega strelca. Doseženi so bili naslednji rezultati:

OŠ PRIMOŽA TRUBARJA	OŠ METLIKA	1 : 2
OŠ NOVE JARŠE	OŠ ŠKOFJA LOKA	6 : 1
OŠ NOVE JARŠE	OŠ METLIKA	4 : 2
OŠ PRIMOŽA TRUBARJA	OŠ ŠKOFJA LOKA	10 : 1
OŠ METLIKA	OŠ ŠKOFJA LOKA	6 : 2
OŠ PRIMOŽA TRUBARJA	OŠ NOVE JARŠE	4 : 1

Vrstni red:

1. mesto: OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE

2. mesto: OŠ NOVE JARŠE

3. mesto: OŠ METLIKA

4. mesto: OŠ ŠKOFJA LOKA

Polfinalna tekmovanja bodo izvedena do 15. marca.

Bojan Novak

Najboljši strelca turnirja - Gal Škulj

V Dobropolju se je odprla nova Veterinarska ambulanta, ki nudi naslednje storitve:

- cepljenje proti steklini in ostalim kužnim boleznim
- ultrazvočna diagnostika (pregledi na brejost in ostalo)
- preventiva in zdravljenje velikih in malih živali
- kastracije in sterilizacije psov in mačk
- stomatološke storitve

Info: 041 408 576

Mag. Rok Pelc dr. vet. med. s.p.

veterinarska
ambulanta
DOBREPOLJE
Podpeč 27, Videm Dobropolje

VENEC SONETOV OB LETOŠNJEM KULTURNEM PRAZNIKU V LEVSTIKOVEM DOMU

Da bi počastili letošnji slovenski kulturni praznik, ki tokrat ni bil vezan na obletnice naših vrlih rojakov, bi lahko spletli novo zgodbo za Prešerna, mojstra sonetov. Ta zamisel se je utrnila Majdi Samsa - in zadala si je precej težavno nalogo: naplesti venec sonetov, ki bodo s svojimi prvimi verzii, zapisanimi v novem sonetu, tvorili akrostih, posvetilo Pesniku. Po dolgih urah obiskovanja knjižnic, branja sonetov, izbiranja ustreznih, ji je uspelo - in s tem, ko je zbrala sonete iz različnih obdobji, tako tujih kot domačih ustvarjalcev, je naredila poleg ostalega tudi novo poučno celoto, v kateri smo lahko zaznali, da se da v sonete ujeti marsikaj, občudovali smo lahko, kako pester in bogat je njihov jezik, in izrazili navdušenje ob tej domisljici (magistrale - uvodne verze sonetov in njihove avtorje objavljamo tudi v Trobli).

Za poezijo je ob proučevanju Prešernove literarne zapuščine Stritar trdil, da je gospa. V njej pa kraljevsko mesto zaseda sonet, pesemska oblika s svojimi pravili." (Iz nagovora)

Majda Samsa je ob pomoči tehnične ekipe Mateja Hrena, Urbana Grudna in Nika Samse na oder postavila domače ljubiteljske igralce in gostujoči glasbenici ter skozi posrečen in občuten preplet glasbe in zdaj smelih, zanosnih, vdanih, žalostnih, nagajivih in resnobnih interpretacij sonetov na izviren in navdihujoč način zaznamovala letošnji kulturni praznik.

Nastopili sta odlični glasbenici: harfistka Tea Plesničar iz Nove Gorice in citrarka Mateja Avšič iz Brestanice. Sonete so interpretirali (razvrščeni po vstopu na oder) Janez Gruden, Jana Merjasec Pavlič, Rok Borštnik, Vera Lipovec, Duška Hočevar Mihelič, Ana Porenta, Jože Starič, Alenka Vasič, Ivan Gale, Emil Žagar, Ana Rigler, Matej Polzelnik, Gregor Grešak, Margareta Damjanič in Matjaž Gruden. Umetnost nas povezuje v prostorih in časih, nas plemeniti in bogati. Da bi ustvarili preplet besed in glasbe, smo bili nastopajoči in gledalci v dvorani ta večer povezani, povezani s prijateljstvom do glasbe, do besede in njenih pomenov in tudi kot ljudje, ki cenimo umetnost in ji namenimo prostor v svojih življenjih.

Ana Porenta

foto Niko Samsa

Nagovor, ki ga je prebrala Katarina Polzelnik, se je pomudil pri pomenu kulture in umetnosti ter njenih dosežkov s poudarkom na jeziku, ki narod oblikuje in ga ohranja, posredno z njim pa tudi vse narodove kulturne dobrine. Naš poseben ponos in hkrati dolžnost ohranjanja te dediščine, je dejstvo, da izhajamo iz krajev, v katerih so živeli velmožje slovenske kulture, od Trubarja, Levstika, Stritarja do Javorška, ki so ogromno prispevali k nastanku in ohranjanju slovenskega jezika in kulture. Zato se tudi mi čutimo dolžne posvetiti kulturi in jeziku poseben pomen. Besede so bile namenjene tudi vabilu obiskovalcev v letošnje praznovanje: „Slovenski kulturni praznik pa izhaja iz Prešerna, našega poeta, ki je s svojim umetniškim navdihom in novimi pesniškimi oblikami dvignil slovensko poezijo na evropsko raven. Vrh svojega ustvarjanja je dosegel z mojstrskim Sonetnim vencem, ki ga je namenil svoji muzi, v katerem pa se ni omejil samo na ljubezensko izpoved ženski, temveč je v njem izražena tudi pripadnost domovini. Namen, očarati in ugajati ter si pridobiti naklonjenost ljubljene osebe, se je sicer izneveril že po samem spočetju venca sonetov, kot umetnina pa kraljuje še danes.

Fant čuti zemlja in sonce sta se vzela
Razsula v vetru las je venec zlati
Angel je moj sobesednik. Angel beli
Nekoč nekje ob vodi mirujoči
Cipresa je hotela biti sonet
Edina, ki nas zapisuje v čas

Pustite spomenik. Le temna roža
Rad bi pri tebi bil današnji dan
Ena je streha zdaj, ki naju krije
Še ti, prijatelj! Črna luknja, čas
Edina stvar, ki mi še brani iti stran
Razpel si platno pred seboj slikar
Ej, kolikrat samotna duša plaka
Naj pride smrt in mi zastre ta svet

V. Taufer
F. Petrarca
T. Pavček
M. Jesih
M. Dekleva
C. Zlobec

R. M. Rilke
I. Minatti
A. Gradnik
C. Zlobec
B. A. Novak
R. Bordon
D. Kette
W. Shakespeare

Uvodni verzi sonetov, spleteni v »magistrale«, posvečen Prešernu

RUDI MAJERLE RAZSTAVLJA V PARNAS CENTRU V ROBU

Rudi Majerle ob otvoritvi razstave

Zgodi se, da lepoto okrog sebe opazimo šele, ko nas nekdo opozori nanjo. Neverjetne poglede z Osolnika, od koder se vidi pol Slovenije, kot v svojih razlagah ponosno hvali Milan Tekavec, je v fotografski objektiv v zgodnjih jutranjih urah lovil Rudi Majerle, ki zadnja leta živi na Velikem Osolniku. Nastala je zanimiva fotografska razstava, s katero Rudi prvič svoja dela tudi javno predstavlja. „Prav je, da je taka razstava na ogled v naših krajih, saj se domačini šele takrat zares zavemo vseh

lepot, ki so za nas sicer samoumevne,“ je komentiral eden od udeležencev razstave, ki smo jo v Robu odprli 27. januarja 2012 v krogu številnih Rudijevih prijateljev, sosedov in sorodnikov. „Vsak trenutek traja čisto kratek čas, pa vendar dovolj, da v njem lahko uživamo. Lahko ga doživimo v vsej njegovi polnosti ali pa sploh ne opazimo. Neponovljiv trenutek, ko je kombinacija svetlobe in senc enkratna, a že v naslednjem drugačna. Rudiju je to uspelo ujeti na fotografije. Z njimi je čudovite razglede ohranil v večnosti in veseli smo, da jih je na svoji razstavi pripravljen podeliti z nami,“ je ob otvoritvi razstave povedala Parnasova prostovoljka Jožica Rus. Razstavo fotografij Rudija Majerla „Velikolaška dežela se prebuja“ si v PARNAS centru v Robu lahko ogledate še do 7. marca 2012 (odprto po dogovoru na 041 833 456). Lepo vabljeni!

Besedilo in foto: Metka Starič, Zavod PARNAS

IZREKANJA 2012 IN RAZSTAVA GOZD NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Nekaj dni pred kulturnim praznikom, 2. februarja 2012, so se na Trubarjevi domačiji na Rašici zgodila Izrekanja - 6. srečanje literatov iz okolice Ljubljane. Tokrat drugič v prijetnem, gostoljubnem zavetju Trubarjeve domačije. Povabilu oz. razpisu JSKD-OI Ljubljana okolica se je odzvalo 8 literarnih ustvarjalcev iz velikolaške, iške in medvoške občine. Poleg že starih znancev teh tradicionalnih literarnih srečanj (Irena Hegler, Alenka Jeraj, Tomaž Simetinger in Jože Škulj) smo odkrili tudi nekaj novih, ki smo jih še posebej veseli (Irena Cigale, Matej Cigale, Silva Langenfus). Srečanje se je pričelo s pogovorom z avtorji, pod vodstvom strokovne spremljevalke, pesnice, pisateljice in pedagoginje Ane Porenta, ki je literarna dela strokovno pokomentirala in ocenila. Sledil je literarni večer z izrekanjem poezije in proze, ki so jo prebirali avtorji sami. Izrečeno je z uglasbeno poezijo Prešerna in drugih slovenskih pesnikov povezal Boštjan Soklič, član glasbene skupine Tantadruj. Vizualno pa je večer obogatila tudi fotografska razstava Gozd, ki je v organizaciji JSKD Ljubljana okolica nastala ob mednarodnem letu gozdov 2011. Na ogled bo do konca marca 2012. Bil je prijeten, preprost, zunaj hladen, pa vendar topel večer. Bil je poklon kulturnemu prazniku in slovenski kulturi, ki nikoli ne umre, ker se nahaja v srcih; četudi ji prihajajoči časi ne obetajo blagostanja.

Tatjana Avsec
JSKD-OI Ljubljana okolica

**V četrtek, 15. marca,
ob 19. uri
vas vabimo
na Trubarjevo domačijo
na Rašico
na**

2. TRUBARJEV ČETRTEK.

Predstavljal se bo
Žiga Stopinšek
s svojo prvo pesniško zbirko
»Skozi kosmate oči«.

*»Ko večer razliva kislino po zlomljenih srcih,
odganja misel na jutri in asfalt se smeji
dolгим potem s široko odprtimi usti ...«*

Bi radi vedeli, razumeli, slišali in čutili?

Vljudno vabljeni!

Večer bo povezovala Ana Porenta.

Javni zavod Trubarjevi kraji, Občina Velike Lašče in Pesem.si

KNJIŽNICA FRANA LEVSTIKA

Stritarjeva cesta 1, Velike Lašče, Tel. 788 98 86

URNIK

pon., čet., pet. 13.00–19.00
sre. 9.00–14.00

IZPOSOJA

knjige 3 tedne
DVD-ji 1 teden

IZPOSOJA REVIJ

za odrasle, otroke in mladino

LETNA ČLANARINA

mladi do 18. let in nezaposleni
BREZPLAČNO
študenti in upokojenci 8 eur
zaposleni 12,50 eur

NAPOVEDNIK

PRAVLJIČNA URA

5. marca ob 18.00

V knjižnici so vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 18.00 pravljčne urice. Vodi jih gospa Slava Petrič, ki otroke velikokrat razveseli s pesmicami, plesom in likovnim ustvarjanjem!

ČETRTKOVO SREČANJE

8. marca ob 19.00

Vsak prvi četrtek v mesecu nas obišče gospa Mihaela Andromako Rihar. Na literarnem srečanju nam predstavi knjigo in deželo, iz katere knjiga prihaja. Ga. Mihaela nam bo v mesecu marcu predstavila knjigo Jaz in ti, italijanskega pisatelja srednje generacije, Niccola Ammaniti. Gostja večera bo Vera Troha, prevajalka knjige.

VELIKOLAŠKI SPOMINI

19. marec ob 18.00

Vabljeni na nov večer, ki ga bo vodil g. Jože Starič in z zanimivimi gosti odkril spomine na Velike Lašče.

Novosti v mesecu januarju

Otroci in mladina

leposlovje

GRADIM SVET IZ BESED
ANŽE DOBI PRIJATELJE, K. Korez
PRIKAZNI IN PRIPOMOČKI, M. Sedgwick
NOČNA ZVEZDA, A. Noel
TEMNI PLAMEN, A. Noel
DOKLER BO SONCE ..., F. Frančič
GRIVARJEVI OTROCI; PASTIRCI, F. Bevk
OŽGANA, P. C. Cast
TRINAJST RAZLOGOV, J. Asher

PARADIŽNIKA NE BIM NITI POSKUSILA, L. Child
PROFESOR ČURILAJ IN PAPIGA KIKI, M. Derganc
NEKEGA VEČERA, H. Wilson
RESNIČNO DOBRI PRIJATELJI, J. Chapman
VSE NAJBOLJŠE WINNIE!, V. Thomas
WINNIE V VESOLJU, V. Thomas
KO JE OČE POSTAL GRM, J. Leeuwen
JURE IN PRAPOK, L. Hawking
OVČKA BELKA PLETE OBLAČILA, T. Ban
Stroka
SOKRATOV POJMOVNIK ZA MLADE, B. Vežjak
ZAKLAD PISARJA BERNARDA, T. Trnovšek
KAKO SO VIDELI SVET, L. Stepančič
ZVEZDA, A. Dyer
RIMLJANI V LJUBLJANI, A. Plestenjak

Odrasli

Stroka

NARAVNO ZDRAVLJENJE Z MEDOM, S. K. Vanjkevič
NARAVNO ZDRAVLJENJE Z ŽITARICAMI, S. K. Vanjkevič
TRADICIONALNI PROIZVODI IN JEDI OBMOČJA OD
TURJAKA DO KOLPE, S. Renčelj
ZDRAVI IN LEPI Z DANICO LOVENJAK, D. Lovenjak
GERSONOVA TERAPIJA, C. Gerson
LJUBLJANSKI KNJIŽNI PEČAT
NEW YORK, vodič, E. Berman
PROSTOVOLJNA LJUBLJANA
365 DNI BOJA PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI

VOLČJA SLED
TRNSURFING REALNOSTI. Stopnja 2, V. Zeland
SPREHOD PO LJUBLJANI, V. Steska
TAJSKA, vodič
KOPER: mestne znamenitosti, S. Žitko
STAVE JOBS: biografija, W. Isaacson
MAVRIČNE DRUŽINE GREJO V ŠOLO
Leposlovje
PALAČA SANJ, I. Kadare
NEKE DIVJE NOČI, S. Laurens
SVOBODA, J. Franzen
ANGEL VARUH, J. Garwood
LETO POTOPA, M. E. Atwood
TI POVEM ZGODBO?, J. Bucay
STRUPENO MAŠČEVANJE, T. Aleksander
HIŠA NA PRODAJ, M. Wickham
AFRIKA, MOJA STRAST, C. Hofmann
NEMIRNO SRCE, S. E. Phillips
PRIZNANJE, J. Grisham
HČI VARUHA SPOMINOV, K. Edwards
MODRE CVETKE, R. Queneau
SAME PESMI O LJUBEZNI, T. Pavček
KAR LJUBIŠ, TO POLJUBIŠ, R. Gibson
HČERE RIMA, K. Quinn
ŠKANDALOZNA PREVARA, R. Rogers
TO NISEM JAZ, E. Flisar
V SENCI DEDIJEVE HRUŠKE, J. Jurič
PONIŽANJE, P. Roth
LAHKOŽIVČEVA OBLJUBA, S. Laurens
OBLJUBA V POLJUBU, S. Laurens

DVD, CD odrasli

CRAZY, STUPID, LOVE., dvd
THE JONESES, dvd

DVD, CD otroci in mladina
LAHKO NOČ OTROCI, cd
NODIJEVA HIŠICA IZ KART, dvd
WINNIE THE POOH, dvd
DOLPHIN TALE, dvd
RADOVEDNI JAKA, 1. del, dvd
RADOVEDNI JAKA, 5. del, dvd
TIMI GRE, 2. del Predstava, dvd
TIMI GRE, 4. del Regata, dvd
TIMI GRE, 7. del Letalec, dvd
BALI, 2. del Hočem biti velik, dvd

KNJIŽNICA FRANA LEVSTIKA V LETU 2011

Knjižna zaloga Knjižnice Frana Levstika je na dan 31.12.2011 zajemala 19.990 enot gradiva. Od tega je 17.866 knjižnega gradiva, 1.905 neknjižnega gradiva in 219 izvodov serijskih publikacij. V letu 2011 smo prejeli 914 enot novega gradiva in odpisali veliko zastarelih videokaset in zvočnih kaset, ker jih nadomeščajo tehnično sodobnejši mediji. Izposoja knjig in revij ter število novo vpisanih in aktivnih članov se je glede na leto 2010 povečalo. Beležimo le malce manjši obisk in izposojno neknjižnega gradiva (t. j. CD-jev in DVD-jev).

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih, vodilna mapa po novih predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča

Najdete nas na
Taborski c. 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 7810-320 ali (01) 7810-329

Tudi obisk prireditev je bil uspešen. Izpostavila bi januarsko poslovilno prireditev, namenjeno gospe Mihaeli, potopisno predavanje Camino, delavnico oblikovanja nakita iz fimo mase, literarne večere Četrtekova srečanja, slikarske razstave Martine Starc, Simona Lavriča, Marije Prelog in ostalih likovnih ter fotografskih ustvarjalcev.

Otroci iz vrtca Sončni žarek so vsako drugo sredo obiskali pravljčne ure v knjižnici, pripravili so nam razstavo Turizem in vrtec, si ogledali lutkovno predstavo Miška kašo kuha ob zaključku bralne značke za predšolske otroke in obiskali delavnico z naslovom Spoznajmo Barjance.

Tudi pravljčne ure gospe Slave Petrič so bile nekaj posebnega. Otroci so se srečali z lepo

besedo, pesmijo, plesom, ustvarjanjem in slovensko tradicijo.

Šolarji so spoznali literarnega ustvarjalca Ervina Fritza in se udeležili likovne delavnice, na kateri so potiskali majice. Vabljeni so bili tudi na literarne večere Mega branje, vendar obisk na žalost ni bil tako visok, kot smo pričakovali.

Zahvaljujem se Občini Velike Lašče, ki zagotavlja pogoje in omogoča, da knjižnica Frana Levstika lahko sledi svojemu poslanstvu, uresničuje kulturne, informacijske, izobraževalne in razvedrilne potrebe uporabnikov knjižnice. Želimo si, da bomo tudi v prihodnje v Knjižnici Frana Levstika imeli veliko zadovoljnih članov in obiskovalcev.

Katarina Duščak

KUD ROB PREDSTAVLJA

ASFALT

AVTORSKA GLEDALIŠKA PREDSTAVA

režija Dejan Spasić

Igrajo:
BRANE/ Jemelj Tekavec
FRENK/ Blaž Juvanec
DARINKA/ Nina Mlakar
CVETKA/ Jožica Jančar
TAMALA/ Anja Horvat
HIACINTA/ Klara Peterlin
ERIKI/ Lavra Jančar
POŠTAR TONE/ Blaž Peterlin

REŽIJA: Dejan Spasić
SCENARIJ: Kud Rob, Dejan Spasić
SCENOGRAFIJA in IZBOR ZVOKA: Dejan Spasić
LUČ in TON: Jože Tekavec
VODJA PREDSTAVE: Barbara Mogolič
IZDELAVA SCENE: Blaž Peterlin
GRAFIČNA PODOBA: Dejan Spasić, Aleš Širaj

Ponovitev 11.03.2012 ob 18h, v Domu krajanov v Robu

POPRTNIK JE NAŠA ŽIVA DEDIŠČINA

Poprtnik je obredni kruh, ki ga gospodinje pečejo v božičnem času in še vedno predstavlja sestavni del praznične kulinarike. Na velikolaškem in dobrepoljskem območju danes pečejo poprtnik pred praznikom sv. treh kraljev. Tiste gospodinje, ki to dediščino še ohranjajo, pečejo kruh iz pšenične moke. Krašen je z raznimi okraski iz kvašenega testa, ponekod v Dobropolju pa tudi iz nekvašenega ali piškotnega. Krašenje poprtnika kaže na ročno spretnost in ustvarjalnost gospodinj, ki pa ohranjajo tudi tradicionalne načine krasitve kruha. Zamešeno testo je »boljše krušno«, saj vsebuje več maščob in jajca. Pečejo ga v obliki hleba ali v modelu/loncu. Tradicija peke poprtnika se je praviloma prenašala znotraj družine, med posameznimi kraji se zato recepti ter načini krašenja razlikujejo. (Vir: prijava poprtnika v register žive oz. nesnovne dediščine, Zavod Parnas, 2012)

Poprtnik postaja vse bolj prepoznavna dediščina severnega dela območja od Turjaka do Kolpe. S popularizacijo peke poprtnikov v okolici Velikih Lašč in Dobropolja je v 90. letih pričela gospa Vanja Damjanič, ki je uspela spodbuditi gospodinje, da so svoje poprtnike pokazale širši javnosti. Na razstavah poprtnikov v gostilni Pri Kuklju so prikazali nekaj svojih mojstrov, sodelovale so gospodinje iz okolice, nekatere že organizirane v Društvu podeželskih žena Velike Lašče in v DPŽ Struge-Dobropolje. Slednje zadnji dve leti pripravljajo samostojne razstave in ocenjevanja poprtnikov, članice DPŽ Velike Lašče pa so z nepozabno razstavo kruha skozi vse letne čase omogočile, da je poprtnik dobil ustrezno mesto v novi knjigi Staneta Renčlja Tradicionalni proizvodi in jedi območja od Turjaka do Kolpe (še vedno jo lahko naročite pri ge. Milki Debeljak).

Tudi v zavodu Parnas oživljamo tradicijo peke poprtnika. Letos smo poskrbeli za tri rokodelske delavnice, ki jih je vodila Parnasova prostovoljka Majda Tekavec, za razstavo poprtnikov v PARNAS centru v Robu in za vpis poprtnika v register žive (nesnovne) dediščine.

Prva rokodelska delavnica je bila namenjena gospodinjam in gospodinjcem treh generacij, ki so mesili in krasili poprtnike po receptu Majde Tekavec iz Roba. Tako smo simbolično pričeli tudi leto 2012 kot leto medgeneracijskega sodelovanja – prav

za poprtnike je namreč značilno, da so se znanja običajno prenašala s starejših na mlajše gospodinje.

Na drugih dveh delavnicah so poprtnike in ptičke za razstavo na praznik sv. treh kraljev pripravljali šolarji podružnične šole Rob. Z vpetostjo vsebin v šolske programe lahko pri ohranjanju žive dediščine storimo velik korak, zato vse pohvale učiteljicam Dragici Dobravec in Mariji Katarinčič, ki sta idejo o delavnicah z navdušenjem podprli, pa tudi vodstvu šole, ki spodbuja povezavo z okoljem. Sledila je druga razstava poprtnikov s pestrim dogajanjem. Na razstavi poprtnikov smo letos prikazali 19 poprtnikov (lani 13) in precej razširili območje, od koder prihajajo – iz Roba,

Dolščakov, Marinčkov, Bavdkov, Gornjih Retij, Velikih Lašč, z Velikih Poljan, Vinic, iz Sodražice, Goriče vasi, Ribnice, sodelovale so tudi članice DOD z Gradeža, Malih Lipljen in Turjaka. Razstavo so poleg številnih posameznikov organizirano obiskali robarski šolarji in člani pevsko-

g o p o r n e skupine Večerni zvon iz Ribnice. Med praviimi odgovori na vprašanje, po čem je poprtnik dobil ime (odgovore ste lahko oddali po internetu ali v nabiralnik PARNAS centra v Robu), smo izžrebalinagrajence, ki so prejeli Stritarjevo miniaturo iz Parnasove rokodelske delavnice. To so bile: Anica Ahčin iz Velikih Lašč, Ana Modic iz Sodražice in Vera Gorjup iz Roba, med šolarji pa je nagrado za pravilen odgovor prejel Miha.

Ob koncu dneva se nam je ob razstavi pridružil še robarski župnik Anton Dobrovoljc, ki je poprtnike blagoslovil, pa tudi petja ni manjkalo. Ocenjujemo, da je letošnja razstavo obiskalo okrog 120 obiskovalcev.

Sredi januarja smo oddali predlog za vpis poprtnika v register žive (nesnovne) dediščine pri Etnografskem muzeju Slovenije, s čimer se je spopadla Parnasova prostovoljka Klara Debeljak, absolventka etnologije. S tem korakom poprtnik umeščamo kot prepoznavno dediščino tudi v širšem kontekstu vseslovenske dediščine.

Metka Starič, Zavod PARNAS

Otroci podružnične šole Rob z učiteljicami Dragico Dobravec in Marijo Katarinčič so ob obisku razstave navdušeno iskali poprtnika, ki so ju izdelali na delavnici dan prej. Ker so bili povabljeni na poprtnik in čaj, smo enega razrezali, na podboju pri vratih pa ponovno odmerili, koliko bo Blaž iz 4. razreda zrasel do naslednjega leta, od lani je višji za 6 cm! (Foto: MS)

Prostovoljka Jožica Bizjak je za pokušino razrezala še tople poprtnik, s katerim nas je presenetila Majda Tekavec. Klepetali smo, izmenjevali izkušnje in skupaj zapeli nekaj božičnih pesmi. (Foto: Jože Starič)

ZAVODU PARNAS PRIZNANJE NAŠA SLOVENIJA 2011

Med prejemniki priznanja NAŠA SLOVENIJA 2011 je tudi projekt Tu malajne ni vse proč palu, ki smo ga pripravili v zavodu Parnas v letu 2011 ob sofinanciranju Ministrstva RS za kulturo. Na predlog podžupanje občine Velike Lašče dr. Tatjane Devjak smo se med dobitnike priznanj uvrstili v kategoriji Raziskovanje in uveljavljanje dediščine.

Priznanja Naša Slovenija so na sejmu Alpe Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani letos podeljevali tretjič. Odbor se je odločil podeliti šest priznanj za ohranjanje dediščine, tri priznanja za njeno raziskovanje in uveljavljanje, dve priznanji za zasluge ter dve za izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje. Projekt zavoda PARNAS Tu malajne ni vse proč palu je bil v drugi kategoriji Raziskovanja in uveljavljanja dediščine predstavljen kot „imenitna multimedijška predstavitev Trubarjevih »krovaških« malarjev v širše znanem dolgoletnem nizu uspešne interpretacije raznovrstne dediščine velikolaških krajev“.

Priznanje v obliki grafike akademskega slikarja Gašperja Jemca iz Ljubljane je prevzela celotna avtorska skupina: Marjana Dolšina, Martina Tekavec, Rok Borštnik in Metka Starič.

Čestitke gredo vsem, ki so nam pomagali izpeljati ta projekta – poleg avtorske skupine še več kot 40 prostovoljcem, ki so sodelovali pri pripravi dokumentarnega filma, razstave, delavnic ... Ponosni smo, da je naš projekt pridobil pomembno mesto med najboljšimi na slovenskem etničnem ozemlju, pa tudi na to, da je opazen in podprt s strani lokalne skupnosti.

Metka Starič, Zavod Parnas

Priznanje je avtorski skupini iz Zavoda PARNAS podelil Slavko Mežek, predsednik gibanja Naša Slovenija.

V reviji Oddih, ki je izšla kot priloga Dnevnika in so jo prejeli vsi udeleženci sejma Alpe Adria Turizem in prosti čas, je vidno mesto dobila tudi fotografija s snemanja filma Tu malajne ni vse proč palu.

VELIKOLAŠKI SPOMINI Z ANTONOM IN ZORO MASNIK

Knjižnica Frana Levstika iz Velikih Lašč je leto 2012 pričela z nizom večernih pogovorov pod skupnim naslovom Velikolaški spomini. Gosta prvega večera (23. januarja) sta bila upokojeni litijski dekan in župnik na Velikih Poljanah Anton Masnik in njegova sestra, zgodovinarica Zora Masnik.

V prijetnem pogovoru v Levstikovi in Stritarjevi spominski sobi, ki ga je vsebinsko zastavil in vodil Jože Starič, smo odstirali tančice približno desetletnega obdobja pred 2. svetovno vojno in do leta 1943, ki se ga Anton in Zora Masnik presenetljivo dobro spominjata. Anton Mastnik, ki se rad predstavi kot „Laščan z dušo in srcem“, je poudaril, da so bile Lašče že od nekdaj lepe in nadvse pomembno središče. Zabavali smo se ob pripetljajih iz šole in pripravljanju dramskih predstav, poslušali o znanih osebah in izgledu Lašč. Še posebej slikovito je g. Masnik opisal Vatikan, ki v spominu marsikaterega Laščana še vedno obstaja, zapisov o njem pa skoraj ni.

„Ena od hiš je bila še posebno lepa, še posebej pomembna. Rekli smo ji Vatikan, vatikanska stavba. Vse se je tam zbiralo. Bil je vatikanski vrt, kjer so bile nove maše, kjer so se vrstile poroke in vse večje slavnostne pojedine, kamor so bili ljudje povabljeni. Stal je na približno istem kraju, kot je danes Levstikov dom. Velika stavba, z lepim portalom. Na eni strani je bila deset metrov dolga dvorana, viteška soba smo ji rekli, tam so se odvijale konference duhovnikov, pa mislim, da je bila tam tudi županska soba. Za njo je bila pekarija Jontez, dobro se še spomnim velikih dimnikov. Na drugi strani je bil vhod v prodajalno kruha, kjer je Jontez pekel krasen kruh, včasih sem ga dobil za eno nežico, včasih pa za 25 para, kakor je bil pri volji. Zraven pekarije so stale tri, štiri gostilniške mize. Veste, takrat toliko pijancev ni bilo kot jih je danes po svetu, pa ne samo v Laščah.“

Dogodek je navdušil precej obiskovalcev, ki so do zadnjega kotička napolnili prireditveni prostor in imeli ob koncu polno dodatnih vprašanj. Katarina Duščak, vodja knjižnice, se je zahvalila gostoma, vse obiskovalce pa povabila na naslednji večer, ki bo 27. 2. Jože Starič je napovedal, da bodo gostje govorili o velikolaškem šolstvu. Velikolaške spomine bomo obujali predvidoma vsak zadnji ponedeljek v mesecu do poletja – prav lepo vabljeni!

Besedilo in foto: Metka Starič

PO POKLICU SEM DUHOVNIK

V slovarju slovenskega knjižnega jezika najdemo besedo poklic definirano kot delo, dejavnost, za katero je potrebna usposobljenost, navadno za pridobivanje osnovnih materialnih dobrin.

Ali ta definicija ustreza tudi za poklic duhovnika? V času moje mladosti je bilo v Laščah kar nekaj novih maš in spominjam se, da so ti mladi fantje pripovedovali, kako so začutili božji klic, kako so bili poklicani v duhovniško službo. Duhovništvo je torej poklicanost v služenje Bogu in ljudem, ni zgolj poklic za pridobivanje osnovnih materialnih dobrin. Tudi poklicna in s tem življenjska pot gospoda Masnik Toneta, našega rojaka, Laščana, nam to potrjuje. Gospod Masnik mi je v uvodu v opis duhovniške poti napisal, da je potrebno za dosego duhovniškega poklica že od malih nog živeti v vernem okolju. Sigurno je v njegovem primeru bilo tako, saj je bila njegova mama zelo verna. Naučila je vse tri otroke delati, moliti in verovati. Vendar mislim, da so možne tudi izjeme. Sama poznam zelo dobrega mladega duhovnika, ki mu družina ni nudila take spodbude, pa je bil klic v duhovništvo vendarle tako slišen, da mu je sledil.

Po pripovedovanju sklepam, da je bil g. Masnik že kot otrok zelo bister, z izostrenim čutom za dobro. Ker je imel komaj petnajst mesecev ob očetovi smrti, je že v zgodnjem otroštvu, z leto starejšim bratom in prav toliko mlajšo sestro, čutil odgovornost, da po svojih močeh pomaga materi. Poprijel je za vsako delo doma in pri pomoči potrebnih Laščanih. Župnišče

in cerkev v Laščah pa sta bila skorajda njegov drugi dom, saj je že od petega leta starosti redno ministriral pri jutranjih mašah, z organistom Brejcem in njegovim sinom Jožetom pa tudi vsako soboto čistil in krasil cerkev. Mati je v župnišču prala, likala in čistila pa tudi delala na »farovških«njivah in pri nekaterih od teh opravil ji je pomagal tudi mali Tonček. Spominja se, kako je kot mlad fantek v cerkvi zelo rad prepeval. Ljubezen do petja je ostala stalnica njegovega poklica.

Zelo rad je hodil v šolo. Pogosto je nastopal v igrah ali z recitacijami v šoli, v »klerikalnem« Sokolskem domu ali na proslavah v »liberalnem« Prosvetnem domu. Kot otrok ni nikoli občutil razlik med vernimi in manj vernimi. Pri mašah je bilo v zakristiji na primer vedno polno možakarjev, ki so jih ljudje imeli za liberalce.

Želja, da bo nekoč duhovnik, je bila v njem živa že v otroštvu. Nekoč mi je v šali rekel, da je kot otrok verjel, da ima poklic mašnik zapisan v priimku. Samo strešico na s dodaš, pa iz priimka

Masnik postane mašnik. Kot otrok si ni znal predstavljati, kako bo ta preobrazba iz Masnika v mašnika zapletena. Najprej je moral v gimnazijo v Škofove zavode v Šentvid nad Ljubljano. S pomočjo župnika Ramovša so za bivanje v Ljubljani izbrali Knobleharjev zavod, ki je bil med vsemi najcenejši. Naj omenim, da je ta zavod vodil gospod Musar, ki se ga starejši spominjamo kot prijatelja gospoda Mateta, saj je večkrat maševal tudi v Laščah.

Veliko spremembo je prinesla vojna. Šentvid so zasedli Nemci, gimnazijo so ukinili in v njene prostore se je naselila nemška vojska. Praktično čez noč so se morali dijaki in profesorji preseliti v Ljubljano, ki so jo zasedli Italijani. Bivanje v Knobleharjevem zavodu, ki je bil približno tam kot pozneje tovarna Litostroj, so zamenjali z Marijaniščem, ki so ga vodile Uršulinke. Šolanje pa so nadaljevali v Klasični gimnaziji v mestu. Nekoliko se je z novo šolo spremenil tudi predmetnik, saj je francoščino zamenjala italijanščina. Seveda pa sta ostali latinščina in grščina, ki sta temeljna jezika vsake klasične gimnazije.

Hude preizkušnje so se začele spomladi leta 1945. Skupaj s še šestimi fanti iz razreda ga je doletela mobilizacija v dopolnilno domobransko četo. Razrednik je poziv vpisal v razrednico, kot so imenovali dnevnik razreda, in tako je vseh šest sredi marca leta 1945, učilnico zamenjalo za vojaški poligon, kjer so jih začeli učiti, kako se strelja z nečim, kar naj bi bilo podobno mitraljezu. Dober mesec za tem se je vojna končala in preko kalvarije begunstva na Koroškem ter strašne usode večine njih, med njimi tudi njegovega brata, je kot mladoleten ušel nečloveškemu maščevalnemu masakru in mogel nadaljevati šolanje. V tem povojnem gimnazijskem obdobju se je, skupaj s sošolci, udeleževal tudi mladinskih delovnih akcij. Spominja se, kako so v Novem Beogradu podirali stavbo, na katerem mestu so nato zgradili novo, v kateri je bil nato sedež časopisne hiše Borba.

Čeprav so bila gimnazijska leta polna preizkušenj, se rad spominja dobrih učiteljev in sošolcev, med katerimi so nekateri postali slavne osebnosti, kot na primer Janez Menart, Tone Pavček, Gregor Strniša, Justin Stanovnik, Tine Velikonja, poznejši nadškof dr. France Perko, univ. profesorja Marjan Smolik in Megušar Franc, zdravniki Janez Vrhovec, Bojan Pipp, Stane Lovšin, Ludvik Drobnič, Ciril Armani, metalurg dr. Velikonja Marjan, eno leto tudi Ciril Zlobec in še nekateri drugi.

Leta 1949 je opravil veliko maturo in se, nič hudega sluteč, vpisal na Teološko fakulteto. Gospod Mate, tedanji župnik v Velikih Laščah, ki je bil med vojno nekaj časa v partizanih, mu je zagotovil, da se mu ni treba ničesar bati, če se vpiše na teologijo. Pa ni bilo tako. Že naslednji dan so prišli miličniki in ga skupaj z mamo in sestro Zoro odpeljali v zapor v Grosuplje. Tri mesece so v obupnih razmerah, brez postelj, odej, vode za umivanje in ostalih ugodnosti, preživeli v stalnem strahu, da jih čaka smrt. Pred obupom jih je reševala molitev rožnega venca. Končno so mu na zaslišanju dali vedeti, da bo njihovega trpljenja konec, če on opusti misel na »lemenat«.

Tako je gospod Masnik postal študent slavistike. A le za eno leto, nakar je s ponižno prošnjo uspel prepričati takratnega ministra za prosveto, da mu je dovolil prepis na Teološko fakulteto. Končno je bil tam, kamor je tako želel priti. Z veliko volje je zmozel opraviti v enem letu prva dva letnika študija, nato je sledilo služenje vojske in nato še dva letnika, prav tako v enem letu. Leta 1954 je že imel novo mašo. Končno je gospod Masnik postal mašnik.

Duhovniško službo je opravljal na več župnijah, najdlje kot župnik in dekan v Litiji. Njegovo duhovništvo bom poskusila ilustrirati tudi z izvlečki iz njegove brošure, ki jo je izdal leta 2004 kot zlatomašnik.

V njej piše, da so njegova prva duhovniška leta potekala v Šmartnem pri Litiji, kjer je že udejanil svojo ljubezen do petja tako, da je ustanovil mladinski zborček, kar je bila tedaj novost. Poudaril je, da v Šmartnem ni bil kaplan, ampak je dobil naziv samostojni beneficiat pod vodstvom dekana A. Gornika. Z velikim spoštovanjem in hvaležnostjo je poudaril, da je že v Šmartno prišla z njim tudi njegova mama, ki ga je naslednjih 40 let spremljala, mu gospodinjala in zanj skrbela.

Naslednja leta duhovniškega življenja je preživel v župniji Svibno. »Majhna vasica je to, med hribi in dolinami, kot bi jo zibal Bog. Do farne cerkve nisi prišel ne z avtom ne z motorjem. Gospod škof Vovk mi jo je ponudil kakor kakšno nevesto«. Med farani se je dobro počutil. Po sili razmer je v Svibnem postal tudi zasilni organist, saj je tik pred njegovim prihodom umrl domači organist in njegovo delo je, čeprav amater, z veseljem nadaljeval. V letih po vojni so bili duhovniki in farani neprestano nadzorovani s strani obveščevalcev OZNE. Naslednji citati so na primer izvlečki iz dokumentov krajevnega odbora ZKS. »V Svibnem se je opazilo, da je bila udeležba na Cvetno nedeljo zelo velika, saj se je naštel v razmeroma majhni fari 600 ljudi. Pri maši ni bilo opaziti članov ZKS. Na dan velike noči pa se je procesije udeležilo še mnogo več ljudi. Pri procesiji pa je bilo na žalost videti tudi žene članov ZKJ. Treba bo te žene opozoriti na statut ZKJ. Župnik Masnik je prejemal za žegen jedil za veliko noč darila v denarju in hrani. Vendar ni bilo opaziti, da bi župnik Masnik odnesel darove s seboj. Verjetno je razdal med mladino ali pa je cerkovnik kaj odnesel. Dne 10. 6. 1964 je imel župnik Masnik prvo obhajilo. Po maši so odšli v gostilno Kmetič, kjer so dobili kavo in

Novomašnik Tone Masnik

maslene štručke. Potem so se šli slikat. Slike je plačal sam. Ni bilo opaziti, da bi bila izvršena kakšna nabiralna akcija za obdarjevanje prvoobhajancev.«

S hribov je bil prestavljen na njegovo tretjo faro, na Blejsko dobrovo in v Zasip. To je bila zanj najlepša župnija. Toda kmalu ga je obiskal škof Lenič in ga obvestil, da ga Cerkev potrebuje v Litiji. Tu so ga čakala obsežna gradbena dela, ki so dosegla vrhunec z gradnjo nove farne cerkve.

Proti koncu najinega pogovora je posebej poudaril, da se je kot duhovnik vedno držal navodil škofa, saj duhovnik brez škofa ne

Novomašnik Masnik z velikolaškimi pevci

pomeni ničesar. Omenil je nadškofa Vovka, ki je takoj po vojni duhovnikom velikokrat celo svetoval, kako naj oblikujejo pridige, da ne bodo imeli težav z oblastmi. Bil je zelo razgledan, blag in zelo strpen vodja Cerkve v Ljubljanski nadškofiji.

Ob odhodu iz Litije je ga M. B. v časopisnem članku zapisala: »Gospod Tone Masnik, bivši litijski dekan, je letošnje poletje prenehal opravljati to pastirsko funkcijo in s sestro Zoro, ki mu je bila ves čas v veliko pomoč, odšel v rojstni kraj Velike Lašče. Pred 44 leti, ko je prišel na svojo prvo dušnopastirsko delo v Šmartno, smo bili, zlasti mladi, deležni številnih novitet. Za tiste čase je bilo skoraj nedopustno, da je z mladimi igral nogomet, zahajal v hribe, se navduševal nad motorizmom... Uvedel je mladinske pevske zборе in s svojim velikim prijateljem Francetom Gačnikom priredil in skomponiral precej cerkvenih pesmi. Morda bo vsaj na jesen svojega življenja našel toliko časa, da bo svoj in Gačnikov opus uredil in ga izdal v samostojni izdaji.«

Toda nekoliko več časa je gospod Masnik imel le eno leto. Septembra 1999. leta je ob stoletnici župnije Velike Poljane, na prošnjo takratnega ribniškega dekana Maksa Ipavca, postal župnik na Velikih Poljanah. Kljub starosti, saj bo letos dopolnil 85 let, zavzeto skrbi za zaupano mu faro. »Veliko se žrtvujem za to župnijo. Če jih ne bi imel rad, bi jih že zdavnaj zapustil. Mislim, da sem duhovnik za vse ljudi, zato ne delam nobenih razlik. Premišljudem pa, če me imajo tudi oni radi. Občudujem jih in jih hvalim, kako znajo pristopiti k zastonjskemu delu, ko gre za župnijo ali za njihove otroke.« To so bile njegove besede o njegovih Poljancih.

Kljub mrazu, ki je bil v teh februarjskih dneh, ko sem obiskovala g. Masnika na Velikih Poljanah, nadležen spremljevalec, sem hvaležna, da sem se lahko pogovarjala in bolje spoznala tega skromnega, a osebnostno zelo velikega človeka. Hvala tudi njegovi sestri za topel sprejem, saj sem se vsakokrat počutila zelo domače. Bog naj vaju ohranja pri zdravju, da bosta lahko med Poljanci še dolgo, saj vama zagotavljam, da vaju imajo radi.

KONCERT RITMIČNO DUHOVNE GLASBE »PUSTI SLED« ZNOVA POVEZAL MLADINO RIBNIŠKE DEKANIJE

V nedeljo, 12. februarja, se je v večernih urah v Velikih Laščah zgodil koncert Pusti sled 2012. V organizaciji priložnostnega dekanjskega mladinskega odbora se je iz ideje in iz spominov na istoimenski koncert izpred dveh let razvil čudovit večer ritmično duhovne glasbe z duhovnim in duhovitim povezovalnim programom, ki se ga je nadejala nabito polna dvorana Levstikovega doma.

Ideja o koncertu, ki bi povezal mladino ribniške dekanije, se je rodila v času priprav na dekanjski misijon pred dvema letoma in pripeljala do koncerta Pusti sled v Sodražici. Po spodbudnih

Veronika Zajc

MPZ Št. Jurij

odzivih na takratni koncert so se mladi odločili zadevo ponoviti. V ta namen se je skupinica nadobudnih in mladih župljanov iz

Skupina Jozue

violinskih citrah, Veronika Zajc iz sosednjega Dobrepolja. S svojimi violinskimi citrami in Slomškovimi melodijami je dobesedno pobožala publiko.

Iz bližnje okolice ribniške dekanije so nas prišli pozdravit prijatelji iz Št. Jurija – MPZ Št. Jurij. Pisana zasedba na odru nikakor ni mogla skriti dobrega vzdušja, ki veje med pevci in instrumentalisti.

Vrh vsega pa je zbor tudi lep primer medgeneracijskega sožitja, kar je dvorana občutila kot val veselja, ki je vel še posebno iz njihove zadnje pesmi To je dan.

Na tem mestu bi bilo krivično, če ne bi

Rebeka in Alen

raznih koncev dekanije kar nekaj časa srečevala, da je skovala in dorekla vse, kar se pri koncertu takega tipa da doreči. Povabili so mlade glasbenike iz dekanije in njene bližnje okolice, ti so se radi odzvali povabilu in nastal je Pusti sled 2012. Ob 18. uri nas je v večer uvedel simpatičen

voditeljski par – Rebeka in Alen. Poleg 'hvaljen Jezus' vsem v dvorani sta poseben pozdrav namenila še g. Gregorju Kuneju s Skupnosti katoliške mladine, prof. Tatjani Devjak, podžupanji občine Velike Lašče, in nekaterim župnikom župnij dekanije. Uradno in predvsem zares pa smo skupno druženje začeli z molitvijo, da bi Jezus v nas pustil prave in jasne sledi. Glasbeno je koncert odprla domača skupina Jozue, ki jo sestavljajo tri vokalistke in kitarista.

Poleg dveh priredb so poskrbeli za pravo razpoloženje že na začetku koncerta s svojo lastno skladbo Pusti sled.

Za domačini je čarobno vzdušje v dvorani pričarala mojstrica na

še enkrat omenili voditeljskega para, ki je s svojimi humornimi vložki o animatorjih, z imitacijo ter nekaj prijetne politične satire skozi celotno prireditev še dodatno ogreval ozračje.

Na odru so se predstavili tudi mladi iz Ribnice. Združeni pod imenom Glasbena skupina I.K.S. (in Kristus sredi), ki je zelo dejavna tudi pri projektu Ribniški pasijon, so mladi – zborček in instrumentalisti – pokazali svoje talente. S pesmijo skupine Gloria, Ritem srca, ki je kot nalašč za taka srečanja, pa so še posebno dopadljivo zaključili svoj nastop.

Glasbena skupina I.K.S.

Na koncu se je predstavila še skupina Spiritus iz Roba. Band, ki je nastal za potrebe župnijskega oratorija, in se do danes razvil v pristrčno glasbeno skupino, ki ne prepeva več samo v domači župniji, je ritmično zaključil koncert z Alelujo, ki lahko najbolje opiše doživetje tistega večera.

Skupina Spiritus

S pesmijo Dan ljubezni, ki so jo zapeli vsi nastopajoči, smo se spomnili na prihajajoče valentinovo. Da pa bi koncert ne ostal le ujet v trenutek in prostor, ki si ga je takrat lastil, smo mu dali tako vsebino, ki naj še mnoge dni daje duhovne sadove in tudi prek novih in obnovljenih prijateljskih vezi pušča dobro sled. Iskrena hvala Občini Velike Lašče, društvu SKAM in vsem dekanjskim župnijam za finančno pomoč pri izvedbi projekta.

B. P.
foto Agara Vučemilović

ORGANIZATORJEM KONCERTA »PUSTI SLED«, MLADIM IZ RIBNIŠKE DEKANIJE, ČESTITAM ZA ODLIČNO ORGANIZACIJO KONCERTA. S SVOJO ZAGNANOSTJO, DELOM, POZITIVNOSTJO, BESEDO IN PREDVSEM GLASBO VAM JE KLJUB SNEŽENJU USPELO NAPOLNITI DVORANO LEVSTIKOVEGA DOMA V VELIKIH LAŠČAH. ČESTITAM TUDI VSEM NASTOPAJOČIM.

TATJANA DEVJAK, PODŽUPANJA

BREZPLAČNA DELAVNICA

Izdelava in uporaba spletnih strani
s pomočjo Joomla!

MD VRT v Velikih Laščah

SOBOTA, 3. 3. 2012, OB 17.00

Prijave in informacije na ekipa@zelnik.net
www.zelnik.net

OBČINSKI ODBOR VELIKE LAŠČE

VABIMO VAS NA

OCENJEVANJE DOMAČIH SALAM,

ki bo v

**TOREK, 13. APRILA 2012,
V GOSTILNI ŠKRABEC V ROBU.**

Pravila o poteku ocenjevanja

1. Udeleženci ocenjevanja domačih salam naj se prijavijo za ocenjevanje in izdelke prinesejo na prizorišče v TOREK, 13. 4. 2012 od 16.00 do 16.30. (inf. 041 310 197, Peter Indihar).
2. Za ocenjevanje udeleženec prinese eno salamo v celem kosu.
3. Ocenjevanje izdelkov bo anonimno, vsak izdelek bo ustrezno oštevilčen, številko prejme tudi udeleženec.
4. Vsi udeleženci soglašajo, da izdelke organizator uporabi za razstavo in brezplačno degustacijo.
5. Vsi udeleženci prejmejo zapisnik ocenjevalne komisije.
6. Lastniki najbolj ocenjenih izdelkov prejmejo diplome.
7. Organizator prireditve je OO Slovenske ljudske stranke Velike Lašče.

**Vsi izdelki bodo razstavljeni ob 20. uri, ko bodo
najboljši izdelki tudi strokovno predstavljeni.
Sledi pokušina.**

LEPO VABLJENI!

VSAK ČLOVEK BI LAHKO IZBRAL SONCE, KER JE TREBA NA ŽIVLJENJE GLEDATI POZITIVNO

Po pogovoru z njo mi misli zapolnjuje najprej njena pozitivnost. Potem pa Tanja Žagar. Lara Nedeljković je namreč njena prijateljica, prav pred nekaj dnevi je bila na njenem koncertu na Igu, pred katerim ji je Tanja Žagar na Facebooku sporočila, da jo bo »noro vesela!!!«. Spoznali sta se, ko je na veselici v Dvorski vasi Tanja pristopila do Lare in od takrat naprej se slišata prek Facebooka ali na koncertih.

Lara Nedeljković iz Ulake je stara 16 let in obiskuje drugi letnik Gimnazije Ljubljana (Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana). Sprva se je želela vpisati na srednjo vzgojiteljsko šolo, vendar so ji tam svetovali, naj se raje vpiše na gimnazijo, saj ne bo mogla obiskovati sicer za vzgojiteljice obveznih ur plesa. To pa je tudi edina stvar, katero je Lara v najinem pogovoru omenila kot tisto, ki ji je bila onemogočena. Lara je namreč paralizirana od pasu navzdol od svojega rojstva in voziček je postal nekakšen del njenega telesa, saj gre z njim (skoraj) povsod. Kritična je do izraza oseba s posebnimi potrebami, saj kot pravi sama: »Ne vem, zakaj je potrebno to izpostavljati, pač ne moremo hoditi, ne vem pa, katere posebne potrebe res imamo.« Zato se ne vznemirja, saj vzame, kar ji življenje ponudi. Nima želja, ki jih ne bi mogla izvesti; kar hoče, to tudi naredi. Tudi kazanje s prstom, za katerega pravi, da se redko zgodi, je ne moti ali zlomi: »Meni je vseeno, otroci tako in tako ne vedo, njim je vse zanimivo.«

Odločitve, da je šla na gimnazijo, ne obžaluje, saj se zaveda, da ima tako več možnosti za nadaljevanje študija v kateri koli smeri. Čeprav še ne ve točno, kaj bi rada počela v življenju, je razmišljala o tem, da bi bila učiteljica klavirja, obiskovala je namreč nižjo glasbeno šolo. Glede polemike o zaposlitvi invalidov pa pravi: »Tisti, ki je na vozičku, ve, da ne more biti telovadec ali profesor športne vzgoje, seveda bo iskal na primer delo za računalnikom, in če je naredil šolo ter jo naredil dobro, bo seveda dobil službo.« In doda: »Danes se vse da, samo dogovoriti se je treba.« Je mnenja, da gre za razliko med paralizirano in paralizirano ob rojstvu in tisto, ki se zgodi v nadaljnjem življenju. »Vseeno se mi zdi lažje, ker ko si majhen, se prej sprijazniš in ljudje se te navadijo. Mislim, da te bolj prizadene, če kar naenkrat postaneš invalid, po možnosti v nesreči, ki je sama po sebi težko doživeti. Mislim, da ljudi bolj prizadene, da ne bodo mogli početi stvari,

ki so ji včasih že, medtem ko se od rojstva že sprijazniš s tem, česa ne moreš.«

Lara je sicer članica Društva invalidov Ljubljana, a pravi, da o kakšnem aktivizmu še ne razmišlja. Na drugi strani se je odzvala na sodelovanje v oddaji Preverjeno, kjer so opozarjali na krčenje pravic invalidom. Presenetili so jo pozitivni odzivi po oddaji, saj je preko Facebooka prejela več kot 400 novih prošenj za prijateljstvo. »Veliko mi jih je napisalo, da vidijo, da sem pozitivna oseba, in jim je všeč, da imam življenje, kakršnega pač imam. Ni mi problem sodelovati, všeč mi je, če me nekdo kaj sprašuje.«

V prostem času Lara igra klavir ali pogleda kakšen film, branje ji ni ravno ljubo. Njena najljubša predmeta v šoli sta glasba in likovna vzgoja, tudi v prostem času rada riše. Najraje pogleda kakšno grozljivko, četudi jo je potem strah, da se še premakniti ne upa. Všeč ji je, da so na Ulaki povezana skupnost, še posebno, ko v decembru postavljajo smreko. Njena družba v vasi je večinoma fantovska, kar jo prav nič ne moti, saj pravi, da se znajo fantje bolj zabavati. V načrtu ima narediti izpit za avto in obiskati Španijo. Všeč so ji ljudje, ki so odkriti in zgovorni, pomemben ji je pozitiven pogled na svet: »Vsak človek bi lahko izbral sonce, ker je treba na življenje gledati pozitivno, ne pa kot na nekaj slabega. Življenje si tako in tako narediš sam, zato si ga naredi dobroga.«

Urša Zalar

Lara s Tanjo Žagar na Igu

SLAŠČIČARSTVO, DOMAČA PEKA
Katja Rupar s.p., Veliki Osolnik 13, 1314 Rob

VSE ZA VAŠE SLAVJE
ob praznovanju krsta, birme, poroke, obletnice, rojstnega dneva,...

Info & naročila:
031 835 149
www.domacepeka.si
domaca.peka@gmail.com

PRU VEČJEM NAROČILU TUDI DOSTAVA V GOSTILNOCI
• REČIVA • PIŠKOTI (PAKETNI, PRAŽNIČNI) • POTICE •
TORTE (POROČNE, OTROŠKE, ODRASLE, ZAKRAMENTNE, EROTIČNE...) •
IN OSTALE SLADKE DOBROTE !!!

NAJ BO VAŠA ŽELJA, NAŠ IZDELEK!

POSVET ZA GASILKE REGIJE LJUBLJANA I

V petek, 20. 1. 2012, se je v Viteški dvorani gradu Turjak odvijal posvet za članice gasilskih društev regije Ljubljana I. Ob 18. uri se je v prijetnem grajskem okolju zbralo kar 140 deklet,

nekatera pa so s seboj pripeljala tudi predsednike in poveljnike društev. Zbrane je nagovorila Marija Kunstelj, predsednica Komisije za članice regije Ljubljana I, ki je tudi povezovala program v skladno celoto. V imenu GZ Velike Lašče nas je pozdravil poveljnik Rudi Rupar, nato pa smo v okviru programa prisluhnili predavanju gospoda Bogdana Urbarja, ki je vodja projekta Festival za tretje življenjsko obdobje. Predaval nam je na temo medgeneracijskega sodelovanja, ki ga, po njegovem mnenju, v polnosti živimo le v okviru gasilskih društev. Nagovoril nas je, naj še bolj dejavno spodbujamo aktivnosti, kjer se prepletajo izkušnje in znanje starejših z energijo in močjo mladih.

V drugem delu nas je pozdravila gosa Marinka Cempre Turk, predsednica Sveta članic pri Gasilski zvezi Slovenije, in bivša nominiranka za Slovenko leta. Seveda si njen obisk na našem posvetu štejejo v veliko čast. Po njenih spodbudnih besedah je sledila izjemno zanimiva interaktivna predstavitev zgodb in zanimivosti iz ozadja mladinske gasilske olimpijade, ki je potekala lansko poletje v Kočevju. Po besedah Tine Kotnik so se organizatorji za ta dogodek trudili več let. Žal so se na

Posveta se je udeležilo kar 140 gasilk

organizacije posveta. Da je vse potekalo, kot je treba, sem se na dolžna zahvaliti: za pripravo dvorane in hrane fantom iz PGD Velike Lašče in PGD Turjak, posebno predsedniku Dušanu Zelniku, za premagovanje organizacijskih preprek predsedniku GZ Velike Lašče Jožetu Stariču, za tehnično pomoč Klemenu Pečniku in za vso ostalo podporo članicam PGD Velike Lašče in predsedniku Franciju Modicu. Bilo je naporno, ampak nam je uspelo!

Alenka Vasič

Medved Florjan zabava udeležence posveta

Med ogledom poročne dvorane

DPM VELIKE LAŠČE NA ZIMSKIH ŠPORTNIH IGRAH

Pa smo tudi člani Društva podeželske mladine dočakali sneg, ki smo ga vsi že težko pričakovali. Skupaj smo se odločili, da odidemo na Zimske športne igre, katerih organizator je bila Zveza podeželske mladine Slovenija. Te so se letos odvijale v soboto, 11. februarja, v Cerknem.

Nestrpni tekmovalci na startu

Člani smo pokazali veliko zanimanja, tako da se nas je na koncu zbralo okoli 20 zimskih privržencev. Po dogovoru smo sklenili, da naročimo kar manjši avtobus in tako brez skrbi preživimo nepozaben dan na smučišču. Čeprav nam tokrat vreme ni bilo najbolj naklonjeno, smo z dobro voljo in sproščenostjo popolnoma uživali in se prepustili zimskim radostim, ki pa jih vsekakor ni bilo malo.

Udeležili smo se tekmovanja v slalomu. Tu naj pohvalim vse udeležence, kajti vsi so se potrudili po svojih najboljših močeh in dokazali, da so iz pravega testa. Imeli smo priložnost tudi sodelovati v zimskih igrah, v katerih smo neznansko uživali. Dekleta smo namreč ravno pri tem dosegle odlično drugo mesto in za to prejele tudi simbolično nagrado.

Po končanih igrah na snegu smo v koči na smučišču imeli organizirano zabavo z ansamblom Azalea, ki je poskrbel, da smo na plesišču pustili še zadnje atome moči.

Preživeli smo nepozaben dan in vsa zahvala gre našemu novemu predsedniku Jakobu Indiharju, ki je poskrbel, da so vse stvari potekale tako, kot je treba.

Dekleta med tekmovanjem

Upam, da se bomo iger še v večjem številu udeležili tudi prihodnje leto in domov prinesli še več nagrad ter lepih spominov.

Katja Levstek, članica DPM Velike Lašče

OBČNI ZBOR PGD VELIKE LAŠČE

V soboto 4. februarja 2012, smo se na 116. občnem zboru zbrali velikolaški gasilci. Zbora se je udeležilo preko štirideset članov društva. Kot gosta sta zboru prisostvovala predsednik GZ Velike Lašče Jože Starič in poveljnik GZ Velike Lašče Rudi Rupar.

Pregledali smo delo v preteklem letu in načrtali delo v letošnjem letu. Sprejeli smo tudi novi statut društva, ki je sedaj usklajen s Pravili gasilske službe in Zakonom o društvih.

Franc Debeljak

VZPOSTAVITE PRAVIČNOST

Svetovni molitveni dan iz MALEZIJE

Svetovni molitveni dan je zelo razširjeno **žensko ekumensko gibanje**, ki ga vsako leto obhajajo različne krščanske veroizpovedi.

Letos ga bodo ljudje v več kot 170 državah sveta pod geslom **VZPOSTAVITE PRAVIČNOST** obhajali v **petek, 2. marca**.

Besedila, pesmi in molitve so tokrat **pripravile ženske iz Malezije** v njih pa nam pripovedujejo o svoji deželi in njenih problemih.

Molitveno srečanje v organizaciji Društva kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče bo tudi v **Pastoralnem domu v Škocjanu pri Turjaku v petek, 2. marca 2012 ob 19.30**

Vabljeni

RAZSTAVA CVETJA IZ PAPIRJA

V soboto, 4. 2. 2012, in v nedeljo, 5. 2. 2012, je v Kulturnem domu na Vranskem potekala razstava cvetja iz papirja.

Namen razstave je bil predstaviti lepoto papirnatega cvetja in spretnosti, ki so potrebne za njihovo izdelavo, širši javnosti. Dekleta in žene se s priučitvijo spretnosti za izdelovanje cvetja iz papirja trudijo ohranяти in obujati tovrstno dediščino, saj je izdelovanje cvetja iz krep papirja na Slovenskem staro kot sam papir. S svojimi izdelki so se razstave udeležile tudi članice Društva podeželskih žena iz Velikih Lašč. Razstava je bila obenem tudi priložnost, da se na skupni prireditvi srečajo mojstrice te stare ljudske ročne spretnosti, si izmenjajo izkušnje in znanje ter se skupaj z obiskovalci veselijo svojega uspeha. Pisano cvetje in šopki so bili prava paša za oči.

LČ

USTANAVLJA SE MUZEJSKO DRUŠTVO

Človekov vsakdan je s hitrim razvojem tehnologij postal brezkončno hitenje in iskanje rešitev za vedno nove izzive sedanjosti in prihodnosti. Včasih se zdi, kot da včeraj sploh ni bilo, saj se s tem, kar je minilo, nimamo časa ukvarjati. Ob tem pa se le redko zavemo, da s pozabo vsega, kar je bilo, izgublamo del sebe in vse tisto, iz česar smo izšli tako sami kot tudi naši predniki, pa njihovi predniki in tako več stoletij nazaj, saj je življenje vsake družbe rezultat življenja minulih desetletij, stoletij in tisočletij. Vedno pa se najdejo ljudje, ki jih zavedanje pomena preteklosti spodbuja, da del svojega časa posvetijo širjenju védenja o vsem, kar je bilo, in ohranjanju tistega, kar še ni pozabljeno ali uničeno. Tako je pred dobrim letom v Ribnici nekaj entuziastov skupaj z delavci Muzeja Ribnica prišlo na idejo, da bi se organizirali v

muzejsko društvo, ki naj bi delovalo predvsem na področju občin Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Velike Lašče in Dobropolje. Uspešno delovanje društva pa si je težko predstavljati brez prebivalcev teh krajev. Brez tistih ljudi, ki ne živijo v kraju, ampak z njim in so pripravljeni s svojim védenjem skupaj z drugimi člani društva vztrajno sestavljati mozaik življenja skozi stoletja tako na omenjenem področju kot tudi širše.

Če menite, da bi želeli s svojim delom in znanjem obogatiti delo nastajajočega društva, Vas vabimo k sodelovanju.

Svoje želje in morebitna vprašanja nam lahko sporočite na e-mail: (muzejskodrustvoribnica@gmail.com);

telefon: 041 823 402 (Ivanka Peterlin).

Kontaktirate lahko tudi Muzej Ribnica (01/ 835 03 76, muzej.ribnica@amis.net).

INICIATIVNI ODBOR ZA USTANOVITEV MUZEJSKEGA DRUŠTVA RIBNICA

OBČINA VELIKE LAŠČE IN JAVNI ZAVOD TRUBARJEVI KRAJI NA SEJMU ALPE ADRIA – TURIZEM IN PROSTI ČAS

Od četrta, 26. 1. 2012., do nedelje, 29. 1. 2012., je v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču potekal največji turistični sejem v Sloveniji, sejem Alpe Adria. Na sejmu se je v štirih dneh, od 26. do 29. januarja, predstavilo prek 300 ponudnikov turističnih storitev iz 12 držav in 16 navtičnih podjetij iz regije pa tudi iz bolj oddaljenih destinacij, kot so Turčija, Maroko, Tunizija, Bosna in Hercegovina, Srbija, Makedonija ter Italija in Madžarska v celoti. Ogledalo si ga je okrog 16.000 obiskovalcev.

Letos je bil poseben poudarek na vinu in kulinariki, kar je pritegnilo še nekaj več obiskovalcev kot sicer. Najbolj zagreti so lahko v živo spremljali kuharsko tekmovanje jugovzhodne Evrope ali pa se predali pokušanju najboljših vin slovenskih vinarjev ter kuharskih mojstrov in tekmovalec. Prvič so

podelili tudi nagrado »Jakob« za turistično odličnost. Letos jo je prejel Hotel Triglav Bled s svojim projektom kuharske šole Chefa Uroša Štefelina. Ime nagrade je izbral dr. Janez Bogataj. Uporabil je ime pra-turista sv. Jakoba v smislu zgodovinske prispodobitve stoletij popotništva, romarstva, izletništva in vsega ostalega, kar danes označujemo z besedo turizem.

Podelili so tudi nagrade **Naša Slovenija 2011**. Odbor se je odločil podeliti šest priznanj za ohranjanje dediščine, tri priznanja za njeno raziskovanje in uveljavljanje, dve priznanji za zasluge ter dve za izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje. Za raziskovanje in uveljavljanje dediščine je bil nagrajen projekt **»Tu malajne ni vse proč palu«** Parnasa – Zavoda za kulturo in turizem Velike Lašče, multimedijška predstavitev Trubarjevih »krovaških« malarjev v širše znanem dolgoletnem nizu interpretacije raznovrstne dediščine velikolaških krajev.

Čestitamo!

V nedeljo, 29. januarja 2012 ...

Na pobudo Zavoda za turizem Ljubljana, se je tokrat prvič na skupnem prostoru predstavila Osrednja Slovenija, in sicer na temo: **»Jame in gradovi«**. Celodnevna prireditev je potekala v nedeljo, 29. januarja; ves čas sejma, od otvoritve dalje, pa so bili obiskovalcem na voljo tudi prospekti in ostalo informativno – turistično gradivo.

Glavna stična točka vseh občin je bil Veseli Janez (dvonadstropni avtobus z odprtim zgornjim krovom). Tam se je na 100 kvadratnih metrih predstavljala turistična ponudba osrednjeslovenske regije z območja občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Šmartno pri Litiji, Dobropolje, Velike Lašče in Škofljica, pod koordinacijo Damjana Virška, predsednika turističnega in okoljskega društva Županova jama iz Grosuplje.

Rokodelska družina Grčar je v imenu Občine Velike Lašče in Javnega zavoda Trubarjevi kraji odlično ponazorila srednjeveško življenje na gradu Turjak. V nekaj sklopih se je predstavila z utrinki grajskega življenja, srednjeveškimi plesi, igrami in z lokostrelstvom ter ponudbo različnih rokodelskih izdelkov iz grajskega časa. Vrhunec predstavitve je bil srednjeveški ples družine Grčar in predstavnikov iz gradu Žužemberk, ki si ga je ogledal tudi župan Anton Zakrajšek, kateremu je bil ples tudi posvečen.

Poleg Rokodelske družine Grčar je za Občino Velike Lašče in Javni zavod Trubarjevi kraji nastopil tudi grajski pisar Stane Osolnik z delavnico, v kateri ste lahko preizkusili svoje spretnosti v umetnosti srednjeveške pisave. Predstavil pa je tudi svoje rokopise in slike na pergamentu, ki jih s svojo natančno

in umetniško roko oživilja in ustvarja ter nam tako vedno znova pričara delček srednjeveške kulture.

Sejem je izvrstna priložnost za promocijo kulturne dediščine, še posebej pa turizma, zato si želimo v tej smeri ustvarjati večjo prepoznavnost hkrati pa tudi izboljšati našo ponudbo. S tem si bomo v slovenskem turističnem prostoru zagotovili mesto, ki nam po naravni danosti praktično že pripada.

Zanimivost: Sejem je ponavljajoča se, časovno omejena gospodarska prireditev, kjer se razstavlja ali prodaja blago ali usluge. Stranke lahko na sejmu primerjajo ponudbe različnih ponudnikov in si ustvarijo pregled tržišča. Razstavljajočim podjetjem gre za stik s strankami, prepoznavnost ponudbe, za dobiček in za izmenjavo informacij. Gledano v splošnem sejmi pripomorejo k transparentnosti trga. Sejmi se delijo na univerzalne in strokovne. Izvorno so sejmi bili namenjeni direktnemu trženju, moderni sejmi pa imajo predvsem funkcijo informiranja. Sejem (trgovinski sejem) je oblika trga, ki ima nadregionalni pomen; v srednjem veku kot sejem blaga ob cerkvenih praznikih, zdaj kot sejem vzorcev, pri katerih se pogodbe sklepajo na podlagi razstavljenih vzorcev. Najpomembnejši srednjeveški sejmi so bili v Šampanji (12. in 13. stoletje), pozneje v Antwerpnu, Bruggeju, Frankfurtu na Majni, Ženevi, Leipzigu, Lyonu, Parizu, Novgorodu. Pomembna slovenska sejemska mesta v Sloveniji so Gornja Radgona, Ljubljana in Celje. (Wikipedija)

Javni zavod Trubarjevi kraji
Silva Langenfus

DEBELI ČETRTEK PRI KUKLJU

Na »debeli četrtek«, 16. februarja, smo imeli priložnost uživati v kulinarčnih specialitetah slovenske kuhinje v gostilni »Pri Kuklju«. Zelje, repa, svinjska rebrca, špehovka, krofi, flancati in še ostale specialitete, ki so nam jih pripravili, so pričarale pravo harmonijo okusov. Iskrene čestitke: Vanji, Margareti, Marjanu, Boži in vsem skupaj. Prihodnje leto se spet vidimo.

Občanka

TD TURJAK

vabi

vse člane in ljudi dobre volje,
ki bi se želeli pridružiti našemu društvu,

na občni zbor,
ki bo 10. 3. 2012,
ob 19.00

v dvorani Doma krajanov Turjak.

DRUŠTVO ZA OHRANJANJE DEDIŠČINE GRADEŽ PONOVO TUDI NA SEJMU ALPE-ADRIA

Za celovito turistično ponudbo neke dežele niso dovolj le sodobni, hrupni hoteli, razkošni bazeni, prestižna hrana in arhivska vina. Vedno več ljudi išče neokrnjeno naravo, mirno podeželje in biološko pridelano hrano, si želi raziskovati zgodovino in tradicijo nekega okolja ter spoznavati šege in navade domačinov, ki so del družbene kulture.

Tega se dobro zavedajo tudi v Društvu za ohranjanje dediščine iz Gradeža. Vas Gradež pri Turjaku je le 25 kilometrov oddaljena od Ljubljane, nadmorska višina 600 metrov pa je ravno dovolj, da se že zgodaj zjutraj prebudi v soncu, ko je kotlina pogosto še ovita v meglo.

Kot že ime pove, si člani prizadevajo za splošno ohranjanje in obujanje dediščine, za ekološko kmetijstvo na podeželju ter za njegov turistični razvoj v čistem okolju. Društvo se že več let srečuje tudi s sorodnimi društvi in združenji doma in v tujini ter se udeležuje predavanj in seminarjev o tej tematiki. Po besedah predsednika Borisa Zoreta njihovo poslanstvo obsega promocijo varstva naravne in kulturne dediščine ter ozaveščanje, predvsem mladih, o pomenu dediščine in s tem tudi krepitev pozitivnega odnosa do nje. Mnogi se vedno bolj poskušamo zavedati svojih korenin in jih raziskovati, ne želimo pozabiti šeg naših dedov, pradedov ... v poplavi industrijsko predelane prehrane z neštetimi dodatki pa nam tudi vsak dan bolj zadiši doma pridelana hrana, za katero vemo, da je zrasla v neokrnjeni naravi, brez pesticidov in umetnih gnojil.

Letos se je društvo že šestič predstavilo tudi na ljubljanskem sejmu Alpe-Adria: Turizem in prosti čas. Članice društva so na razstavnem prostoru prikazovale nekaj starih kmečkih opravil: izdelovanje zobotrebcev, naglavnih svitkov in predpražnikov iz ličkanja, predica je na arhivskem kolovratu predla ovčjo volno, eno štreto niti pa je že navila na motovilo, kjer je čakala pripravljena, da bi jo kdo zvil v klobke in iz nje – kot v časih naših babic – začel plesti tople pulover. Domiselne stojnice iz lesenih zabojev je krasil tudi šopek cvetja iz papirja, ki je prav tako del članice društva.

Obiskovalci so lahko poskusili domače sladice, ki so jih pripravile gradeške domačinke: orehove štrukeljce, domačega prijatelja, »moško« potico s suhim sadjem in rumom, kašo s suhimi slivami, suhe slive v čokoladi ... sladokuscem pa se je ponujal še dimljen sir z zelenim poprom. Poleg krhlev in drugega posušenega sadja (sliv, hrušk, kakijev) je bilo naprodaj tudi nekaj bolj tekočih domačih izdelkov: suho sadje v medu in žganju, borovničev, medica in marmelada.

To pa je le del dobrot in zanimivosti, ki jih boste okusili, če boste obiskali Gradež. Osrednji prostor društva, tudi središče vaškega družabnega življenja in obujanja običajev, je sušilnica iz leta 1938, ki je edina še delujoča vaška sušilnica sadja v Sloveniji in v kateri letos praznujejo 10-letnico obuditve sušenja sadja na tradicionalen način. Sadje, večinoma starih domačih sort, sušijo brez konzervansov in drugih škodljivih dodatkov, lahko pa se dogovorite, da vam posušijo tudi vaše pridelke. Poleg že omenjenih dobrot, ki so jih prikazovali na sejmu, pripravljajo domači jabolčni kis, brinovo ali orehovo žganje, različno vloženo

sadje, krhlevko in sadne sokove, zelenjavo in gozdne plodove, izdelujejo pletene košare in metle, podstavke, pladnje, prtičke, različne vrste domačega sira in skuto iz kravjega mleka, društvo pa se ukvarja tudi s tradicionalno pridelavo prosa. Po vnaprejšnjem dogovoru vam znajo pripraviti tudi dvajset različnih vrst potice, večina izdelkov pa je primernih tudi za darila.

Poleg pokušine pridelkov in hrane po domačih receptih si v vasi lahko ogledate stare kozolce, tudi redkega z diro za sušenje žita, leseno stoletno kaščo, stare vodnjake, razgledni panj z maticami ob čebelnjaku, črno kuhinjo iz leta 1856, obnovljeno staro gostilniško klet in zanimiv kozolec z zbirko starega kmečkega orodja, o uporabi katerega bodo predvsem mlajši obiskovalci prav gotovo potrebovali razlago.

Društvo skrbi tudi za duhovno kulturo. V prostoru poleg sušilnice si lahko ogledate razstavo o zgodovini vasi, ki nosi ime po manjšem kamnitem grajskem poslopju, omenjenem v 14. stoletju. V vasi živi skladatelj Jakob Jež, ki raziskuje glasbeno zapuščino skladatelja Marija Kogoja. Marij Kogoj, najbolj znan po operi Črne maske, je bil namreč poročen z domačinko in je občasno prebival v hiši sredi vasi, ki je ohranila nekaj tedanje podobe. Za ohranjanje dediščine skrbi tudi ljudska skupina vokalistik Suhe češplje, ki domače napeve spremljajo s posebnimi instrumenti, to so staro orodje in pripomočki: perilnik, žaga, grablje, košara (procka), česalnik za lan, vedro in lončeni basi, pomagata pa jim kitarist in harmonikar. Skupina se je s svojimi nastopi že proslavila tako v Sloveniji kot v tujini.

Za skupine iz vrtcev, šol, društev, sindikatov, pohodnike ... društvo organizira naravoslovne dneve in delavnice o ekološkem pridelovanju ter shranjevanju, predelavi in vlaganju sadja in zelenjave, o krmljenju živine z ekološko pridelano krmo, pridelavi in predelavi mesa, o košnji in sušenju sena, delu v hlevu in predelavi mleka, o čebelarstvu, ročnem izdelovanju zobotrebcev, pletenju košar, vezenju ... Med mnogimi starimi opravili boste lahko spoznali tudi luščenje prosa v stopi. Poleg domače hrane si boste lahko privoščili celo počitek na senu na kozolcu.

Kdor pa želi raziskovati tudi bližnjo okolico, ki je zibelka slovenske književnosti, lahko obiše: Trubarjevo domačijo na Rašici, spominsko sobo Josipa Stritarja in Frana Levstika v Levstikovem domu v Velikih Laščah ali Levstikovo rojstno vas Dolnje Retje in Stritarjevo kaščo v Podsmreki, Turjaški grad, slikovito Županovo jamo, čudovite Bajdinške slapove ...

Na koncu naj omenimo osrednje in tradicionalne prireditve, ki bodo na Gradežu organizirane tudi letos: praznovanje pomladi: 29. aprila 2012, ki zajema sprehod po sadovnjakih in travnikih, njivah in gozdu, petje narodnih pesmi, prikaz podeželskih opravil, koncert v vaškem središču, pastirski

PROJEKT MEDVED NAŠ VSAKDANJI

Rjavi medved je eden od zaščitnih znakov območja od Turjaka do Kolpe, katerega potencialov in danosti doslej nismo znali najbolje izkoristiti. Ne v smislu širše prepoznavnosti pa tudi ne kot prednosti, od katere bi lahko prebivalci imeli boljše pogoje življenja. Namen projekta je spodbuditi lastne kapacitete, domače znanje in človeške vire v smislu izboljševanja življenjskih pogojev prebivalcev tega območja in njihovega razvoja. S projektom povezujemo tiste, ki se z vsebinami že ukvarjajo, a niso povezani in usklajeni, dodajamo pa mednarodno dimenzijo in prepoznavnost.

Nosilni partner projekta Medved naš vsakdanji, ki traja od 6. 2. do 31. 12. 2012, je Zavod Parnas, ki je k sodelovanju povabil še štiri partnerje, to so Zavod za ekologijo Narava 2001 iz Ljubljane, Fotografsko društvo Grča iz Kočevja, Rokodelski center Ribnica in Društvo Ekologi brez meja iz Ljubljane. Projekt Medved naš vsakdanji poteka ob finančni pomoči Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Organ upravljanja Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Projekt je, tako kot ostali Leader projekti v našem območju, sofinanciran v višini 85 %, vendar šele po dokazani realizaciji vseh predvidenih aktivnosti.

Dogajalo se bo marsikaj zanimivega. Fotografsko društvo Grča bo v kratkem objavilo **fotografski natečaj** na temo rjavega medveda v Sloveniji. Rezultat natečaja bo **fotografska razstava**, ki jo bodo prvič odprli maja v Kočevju, nato pa z njo predvidoma gostovali še v Cerknici (junij, julij), Ribnici (september), na Trubarjevi domačiji (5. 10.–15. 11.), z gostovanji pa leto zaključili v Loškem Potoku. Preko spletnih strani bosta dosegljiva virtualni katalog z razstave in multivizija. Sodelovali boste lahko v **rokodelski delavnici** Rokodelskega centra Ribnica, ko bodo razvijali ideje za spominke na temo rjavega medveda, ter na **dveh fotografskih naravoslovnih delavnicah** (FD Grča) maja v Kočevju ter 23. 6. med Robarjado v Robu. V Zavodu za ekologijo Narava 2001 bodo poskrbeli za 35-minutni dokumentarni film in tri krajše **promocijske spote** o rjavem medvedu, na treh strokovnih **ekskurzijah** pa bodo spoznavali primere dobrih praks ravnanja z rjavim medvedom v drugih državah. Na dveh **tematskih večerih** se bomo v zavodu Parnas dotaknili možnosti opazovanja medveda kot ekoturistične ponudbe (TIC Lož, 14. 3. ob 19. uri) in vpetosti rjavega medveda v izobraževalne programe vrtcev in šol na območju od Turjaka do Kolpe (OŠ Loški Potok, konec aprila). Na **okrogli mizi**, ki jo bomo izpeljali v sodelovanju z Občino Kočevje v tednu gozdov (maj), bomo pregledali namen in uspešnost do sedaj izpeljanih, pa tudi za naprej načrtovanih vsebin, ki so povezane z rjavim medvedom v območju od Turjaka do Kolpe.

Višek dogajanj vseh partnerjev bomo strnili na **mednarodni konferenci** Evropska prestolnica rjavega medveda, potekala bo 26. in 27. septembra v Rokodelskem centru v Ribnici. Na njej bodo spregovorili domači in tuji predavatelji, eden od predstavljenih referatov pa bo tudi študija, ki jo v okviru projekta pripravljajo v društvu Ekologi brez meja.

Podrobnosti o aktivnostih boste lahko spremljali na spletni strani zavoda Parnas (zavod-parnas.org), obveščali pa vas bomo tudi preko Troble in ostalih medijev.

Zavod Parnas

Metka Starič, vodja projekta

Dodatne informacije, dogovori za vodene obiske, ogleda in delavnice:

Društvo za ohranjanje dediščine

Gradež 4, 1311 Turjak, Slovenija

Tel.: +386 1 7889404, +386 1 7889 179

GSM: +386 41 766 116, +386 41 202 404

E-pošta: dod@gradez.si, dod@email.si

Spletna stran: www.gradez.si

OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZA OHRANJANJE DEDIŠČINE

Na rednem letnem in volilnem Občnem zboru društva se je v dvorani Doma krajanov Turjak 10. februarja 2012 zbralo 54 članic in članov, ki so pregledali lansko delo društva in začrtali delo v letu 2012. Na letošnjem zboru so se nam pridružili trije novi člani. Društvo deluje na številnih področjih ohranjanja dediščine in razvoja turizma na ohranjenem podeželju, zato bo imelo odslej številčnejši Upravni odbor, v katerem bo vsaka članica in član odgovoren za eno od področij dela. Društvo se je vključilo tudi v Turistično zvezo Od Turjaka do Kostela. Društvo je v minulem letu uspešno izvajalo dejavnosti in aktivnosti na naslednjih področjih:

- naravna dediščina

- sušilniška, sadjarska, poljedelska, mlekarstva in čebelarstva dediščina

- kulinarična dediščina

- ohranjanje starih opravil

- ohranjanje in oživljanje starih običajev

- glasbena dediščina

- oživljanje vaškega središča

- snovna dediščina

- ohranjena dediščina, promocija dediščine in turizem

- prireditve in drugi programi za obiskovalce (Praznik suhega sadja, Razstava jaslic v skritih koticih Gradeža, Praznovanje pomladi in Pohod po Trubarjevi rojstni fari, Spoznavanje gradeške dediščine, Ogled sušilnice sadja Gradež, Naravoslovni dnevi, Sušilna sezona v Sušilnici sadja Gradež)

Na Občnem zboru je bil sprejet podroben program dela. O njegovem uresničevanju bomo redno poročali tudi v občinskem glasilu.

Boris Zore

12. CENETOV MEMORIAL

TVD Partizan Velike Lašče je 28. januarja izvedel že 12. Cenetov memorial, mednarodni turnir v namiznem tenisu za veterane in rekreativce. V celodnevem tekmovanju je tekmovalo preko 80 igralcev iz celotne države in sosednje države Hrvaške. Tekmovanje je potekalo v sedmih posamičnih kategorijah in treh kategorijah dvojic. Čestitke gredo domačim igralcem in igralcem za veliko udeležbo, srčno borbo in osvojene kolajne. S pomočjo sponzorjev in donatorjev smo poskrbeli, da igralci in gledalci skozi celodnevno druženje niso bili žejni, še več, bili so tudi kulinarčno postreženi. O uspešni izvedbi tekmovanja so pisali tudi v hrvaškem športnem časopisu Sportske novosti. Za lepe in atraktivne dvoboje pa so poskrbeli nekateri bivši aktivni igralci in trenerji, v katerih smo lahko uživali in tako spoznavali vse čare, ki jih prinaša igra namiznega tenisa.

Donatorji in sponzorji prireditve:

Mizarstvo Tekavčič Toni Damjan, s. p.; Trgoup d. o. o.; Villa Cereja, d. o. o.; Frizerski salon Centa Ana, s. p.; Puštab, d. o. o.; Diskont Zalar; Picerija pri Roku; Gostilna Kropec; Trgovina Poni; Izdelava sodčkov Indihar Stane, s. p.; Vodovodne inštalacije Belaj Marko, s. p.; Peka Kukelj in Gostilna pri Kuklju; Happypek Pekarna Blatnik; Avtohiša Zalar, d. o. o.; Škof, d. o. o.; Elektroinštalacije Strnad Marjan, s. p.; Zagorc, d. o. o.; Picerija Rozamunda; Frizerski salon Koderček Sernel Bogdana, s. p.; Strojna obdelava lesa Centa Zvone, s. p.; Gostilna pri Trojici; Mina Café; Slavček, d. o. o.; Artles Igor sever, s. p., in pokrovitelj tekmovanja Občina Velike Lašče.

Rezultati po kategorijah:

Ženske do 39 let

1. Nika Možek (Velike Lašče)
2. Laura Šinkovec (Kompolje)

Ženske nad 40 let

1. Tanja Ban (Ljubljana)
 2. Alenka Nišavič (Sinja Gorica)
 3. Vesna Perhoč (Zagreb)
 3. Jasna Šebjanič Pupis (Postojna)
- Tolažilna skupina: 1. Alenka Zidar Zupan (Velike Lašče)

Moški do 39 let

1. Bojan Vokal (Ivančna Gorica)
 2. Matevž Žgank (Velenje)
 3. Luka Mlakar (Borovnica)
 3. Janez Lampret (Stična)
- Tolažilna skupina: 1. Domen Prijatelj (Kompolje)

Moški od 40 do 49 let

1. Tone Komar (Ljubljana)
 2. Aleš Smrekar (Velike Lašče)
 3. Erih Günther (Ravne)
 3. Lojze Zore (Trojane)
- Tolažilna skupina: 1. Tone Starc (Kamnik)

Moški od 50 do 59 let

1. Gorazd Štor (Celje)
 2. Franc Strnišnik (Domžale)
 3. Brane Kralj (Domžale)
 3. Sandi Budič (Dobova)
- Tolažilna skupina: 1. Jože Miklavčič (Ljubljana)

Moški od 60 do 69 let

1. Đuro Paher (Zagreb)
 2. Boris Škoberne (Celje)
 3. Dragutin Stanković (Ljubljana)
 3. Miro Šemrov (Zalog)
- Tolažilna skupina: 1. Stane Glažar (Postojna)

Moški nad 70 let

1. Jože Hafner (Ljubljana)
2. Boris Perhač (Zagreb)
3. Vinko Pretnar (Kranj)
3. Janez Obštetar (Ljubljana)

Ženske dvojice – enotna kategorija

1. Jasna Šebjanič Pupis – Dragica Lapajna
2. Alenka Nišavič – Branka Kastelic
3. Vesna Perhoč – Alenka Zidar Zupan
3. Tanja Možek – Tanja Ban

Moške dvojice do 49 let

1. Lojze Zore – Franc Strnišnik
2. Erih Günther – Bojan Vokal
3. Aleš Smrekar – Igor Sever
3. Luka Mlakar – Gregor Mlakar

Moške dvojice nad 50 let

1. Boris Škoberne – Gorazd Štor
2. Jože Hafner – Maks Burgar
3. Vinko Pretnar – Boris Perhač
3. Dario Bergoč – Stane Glažar

SPROŠČANJE PO NAJUPORABNEJŠI TEHNIKI ... POMANJKLJIVOST?

Zavod za razvijanje ustvarjalnosti, Kukmaka 1, 1315 Velike Lašče

Vemo, da ko je telo utrujeno, smo nemirni. Ne gre nam vse najboljše od rok. Kar slišimo, naši možgani preoblikujejo. Razrašča se notranji stres, ki komaj čaka, da že tako razrvano stanje poglobi. Drži nas v začaranem krogu.

Leto gre počasi svojo pot, dnevi minevajo, ure hitijo mimo nas, minut niti ne opazimo. Ramenski obroč je napet in strumno držimo napete vse mišice, za sprostitve si komaj kdaj vzamemo čas.

Seveda pa je možno vse spremeniti. Spremenimo način - zavedajmo se, da gradimo svojo pot skozi življenje sami. Znotraj nas, v notranji tišini, začutimo nek prijeten občutek, našo bit. Morda bi lahko uporabili tudi besedo samodisciplina, ki jo naši možgani dobro poznajo in z njo pomagajo pri naših izbirah.

Zdaj vemo, da obstaja tudi drugačna pot. Kakšni bi želeli biti jutri? Bomo premagali ohromljenost in navajenost na otrdelost v življenju?

Poglejmo, kaj nas ovira - KAJ JE NAŠA NAJVEČJA POMANJKLJIVOST?

Pomislimo na jezo, strah, slabo samopodobo, neobvladljivost osebnih čustev ali mogoče na notranje zavedanje srečanja s slabimi razvadami, čudnimi navadami, frustracijami, osebnimi omejitvami, prenašanjem ali splošno nejevoljo, reagiranjem na zunanje informacije, razne bolečine in telesne pomanjkljivosti, soočenja z osebami, ki nas spravljajo ob živce, zadolženost ali zasvojenost, lahko pa tudi prevelike sreče ...

Ko beremo ta „črni seznam“, lahko ugotovimo, da se v bistvu osredotočamo na neko malenkost, ki pa sploh ni tako pomembna! Ob razmišljanju o teh negativnih plasteh smo porabili precej volje, energije in časa. Ni daleč od tega, da se rodi prepričanje: NE ZMOREM in zlezemo v nezmožnost in zavedanje, da delamo ogromno, a ne tistega, kar želimo.

Mogoče smo si zadali, da se osredotočimo na nov cilj v naši novi prihodnosti. Da šibkosti spreobrnemo v moč in sposobnost premagovanja teme.

Zdaj pa vaja za na pot:

Izberite svojo pomanjkljivost. Razvijte to vašo slabost v moč, dokažite si, da je za vas vse možno. Z ukvarjanjem in odpravljanjem slabosti boste pridobili toliko notranjega samozaupanja, da se boste z lahkoto lotili še vseh ostalih sprememb in jih tudi uspešno uresničili. Danes in vsak naslednji dan razvijajte vaše nove pozitivne lastnosti. To boste začutili tudi v svojem telesu – pozitivnost bo prepredla vaše mišičevje in kri. Veste, da bodo od sedaj postale pozitivne dnevne navade vaš vsakdanjik. Brez njih si ne predstavljate napredka in vašega vsakodnevnega uspeha. Samodisciplina se v vas razvije in prijetno vam je ob misli, da je to uspešno premagovanje notranjih slabosti. Občutite, kako poln je sedaj vdih in z izdihom telo postaja lahkotnejše. Vztrajnost se vam obrestuje in v boju, ki ste ga bili s seboj, ste premagali sami sebe, da ste postali to, kar ste si vedno želeli. Ni več ovir, ni več strahu ali kakršne koli potrebe, da bi neznano bivalo v vas in vas vodilo v temo. Ni več neuspeha. Sedaj imate navado

biti samodisciplinirani, vztrajni, znate poiskati pravo besedo in imeti pravo energijo. Teh navad se ne boste znebili, z vami bodo do konca vašega življenja. Počutite se prijetno v vaših novih navadah. Ker ste spremenili pogled nase, danes uživate ob uspehu. Prej ste bili osredotočeni na to, česar NE zmorete, danes uživate v uspehu. Zavedate se, da kadar bi ponovno padli v stare okvire, porušili osredotočenost in dopustili, da vas obiščejo občutki, da ne zmorete, da boste izpadli ubogi, da ste mevže ali celo, da niste vredni, NE bežite pred življenjem in pred samim seboj. Ne dovolite, da vas odnaša reka, ki je v vas že izgubila moč. Dopustite, da vaša pozornost ostane na vaših novo pridobljenih navadah. Zajemajte s polno žlico življenjske preizkušnje, izzive. Tudi ko pridejo trenutki preizkušenj – kadar koli in kjer koli. Tudi v trenutkih preizkušenj, v katerih ne uživate, vedite, da vam je življenje naklonjeno. Naučite se, kaj vam življenje sporoča. Samo vi vedno veste, da s samodisciplino in vztrajnostjo, da s tem, ko obvladate sebe, obvladate vsako življenjsko situacijo. Ne dovolite več, da življenjske situacije obvladujejo vas. Ko spoznate in sprejmete še tako malenkostne šibkosti in vam popusti koncentracija, ponovno s pozornostjo oblijete in pretvorite negativnosti v največje sposobnosti, v največjo moč in pozitivno energijo. Naj kar žari iz vas in oblije vse okoli vas. Z vedno večjim zavedanjem boste zapolnili svojo avro s pozitivnostjo in iz tega notranjega miru boste lahko našli vedno prave odgovore in postavljali prava vprašanja. Bolečine in bolezni pa bodo izginile.

Vaja za pozitivnost:

Nekaj trenutkov ostanite v občutku notranjega miru in v tišini zapolnite svoj čas tako, da si zamislite sebe, celo svojo podobo in celo svojo bit. Raziščite in poiščete še tako skrite kotičke. Ko zaznate še tako malenkostno šibkost, jo preobrazite v svoj največji talent, uporabite moč misli. Naj to postane vaš nov način na poti vašega osebnega uspeha. Vzemite si čas. Prevetrte vse situacije. Veste, da vedno, ko boste želeli, so vam te pozitivne energije na voljo. Tako obnovljeni in prenovljeni si dovolite še globok vdih in daljši, počasnejši izdih. Trikrat ponovite.

Zazehajte, se nasmehnite, zahvalite in prenovljeni v nov dan pohitite.

Lahko pa se nam pridružite še vedno ob ponedeljkih ob 18.30 uri v Dvorani na Turjaku nad Mercatorjem, lahko pa tudi v Ljubljani na osnovni šoli Bičevje – avla – ob sredah ob 18.30 uri. Skupaj bomo prevetrili marsikatero težavo.

Še vedno pa bom odgovarjala na vaša elektronska vprašanja, katere še vedno pošiljajte na naslov sesek.tina@gmail.com. Hvala vsem, da lahko delimo mnenja med seboj, in naj vam dobra volja služi in pomaga še naprej.

Naj bo vaša avra napolnjena z mirom, na nove poti se podajte z nasmehom!

Samo en trenutek je pomemben in vse se nam lahko spremeni! Za vas pripravila:

Tina Sešek, vaditeljica in terapevtka, 041 745 363

ALI JE ZDRAVSTVENI DOM RIBNICA PREDRAG?

Z letom 2011 se je izteklo peto leto zapored, ko ZD Ribnica beleži preseganje odhodkov nad prihodki. Res je, da je izgubo za preteklo leto prikazalo kar 40 % zdravstvenih domov v Sloveniji in da zaostrene razmere v gospodarstvu slej ko prej pustijo pečat tudi v javnem sektorju, še posebej na zdravstvu. Še posebej zato, ker se državni proračun v primeru nedelovanja ostalega javnega sektorja lahko zadolži, zdravstveni zavarovalnici pa je to zakonsko prepovedano. V kriznih časih ljudje doživljajo stiske pogostejše, globlje, plačnik zdravstvenih storitev pa povečanje programa rešuje tako, da znižuje ceno za opravljeno delo.

Po več kot dveh desetletjih vodenja zdravstvenega doma Ribnica želim podati svoj pogled na organizacijo zdravstvenega varstva, na nastale razmere in možnosti za nadaljnji obstoj in razvoj.

Zdravstveni dom Ribnica in pripadajoče tri zdravstvene postaje v Sodražici, Velikih Laščah in Loškem Potoku zagotavljajo približno 17.400 prebivalcem štirih občin v skladu z zakonom in statutom zdravstveno varstvo na primarnem nivoju. Kazalci zdravja ne odstopajo od slovenskega povprečja ne pri obolevnosti ne pri smrtnosti, nekoliko je večja rodnost. Upoštevale demografske razmere in organiziranost zdravstvene službe ocenjujemo, da v danih možnostih zdravstvo svoje poslanstvo izpolnjuje. Tekoče analize zdravstvene zavarovalnice kažejo, da ribniški zdravniki v povprečju predpisujejo nekoliko več zdravil na recept, enako je nad povprečjem ljubljanske regije tudi bolniški stalež. Pomembno je odstopanje v številu obiskov pri osebnem zdravniku, pri reševalnih prevozihi.

Kateri so torej razlogi za finančno neučinkovitost?

Zdravstvena zavarovalnica zdravstvenim zavodom plačuje storitve na podlagi letnih pogodb. Partnerji za dogovarjanje vsako leto določijo obseg in ceno programa v dogovoru, ki ga nato izvajalci v pogodbenih deležih izvajajo. V celoti opravljene storitve zagotavljajo dogovorjena sredstva, preseganje ni plačano, nedoseganje pa pomeni manjše plačilo. Ustavno določilo neprofitnosti za zdravstvo torej pomeni poslovanje v bližini »ničle« za v celoti izpolnjene obveznosti. Za ribniški dom velja, da je v zadnjih letih zaradi preseganja enih in nedoseganja drugih storitev izgubljal letno okoli 110.000,00 eur. Programov nismo opravili, ker ni bilo nosilcev (odhodi, upokojitve, bolezni, porodniški dopusti) ali pa so zdravstvene storitve zagotavljali pogodbeno dražji izvajalci. Preseganja na drugi strani kažejo na nezmožnost izvajalcev, da omejijo število pregledov, prevozov in laboratorijskih storitev. Omenjeno dejstvo seveda velja tudi za ostale zdravstvene domove. Obstajajo pa razlike kot dediščina preteklosti, ko posameznim zavodom določeno dejavnost financira ZZS izven veljavnega standarda. Še zlasti je to opazno, ko gre za dejavnosti, ki se plačujejo v pavšalu, kot je na primer nujna medicinska pomoč. Standardizacija sicer obstaja, volje za dosledno izvajanje pa žal ni dovolj.

Obstaja še ena pomembna razlika med zdravstvenimi domovi.

Lastnik zdravstvenega zavoda je ustanovitelj, občina. Ta sicer iz državnega proračuna dobiva za zdravstvo namenska sredstva le za zdravstveno zavarovanje nezaposlenih in mrliško pregledno službo, a zaključni računi številnih zdravstvenih domov kažejo povsem drugačno podobo. Občine ustanoviteljice namenjajo za delovanje zdravstvene dejavnosti sredstva, ki povečujejo prihodkovno stran in uspešno nevtralizirajo izpad prihodka s strani ZZS. V ribniškem primeru so bila vložena v zdravstvo v zadnjih letih znatna sredstva, a žal kot donacije, ki ne povečujejo prihodka.

Kako torej naprej?

Zdravstveni dom je bil za primarno zdravstvo izum 20. stoletja. Danes ga ne potrebujemo nič manj, le dodajamo mu nove vsebine. Številni,

ki krojijo zdravstvene sisteme v razvitem svetu, obiskujejo Slovenijo in spoznavajo učinkovit sistem, ki je sposoben dokončno oskrbeti preko 85 % vseh zdravstvenih motenj prebivalcev. Občani so z njim zadovoljni, saj javno mnenje na prvo mesto uvršča prav osebnega zdravnika. Povedano velja tudi za ribniško zdravstvo. Zdravstveni dom Ribnica ima večdesetletno tradicijo, ima kadrovske, prostorske in organizacijske možnosti za obstoj in razvoj.

Vodenje zdravstvenega zavoda je zahtevna naloga. Kot direktor, predvsem pa zdravnik, sem na prvo mesto vedno postavljal delovanje zdravstvene dejavnosti tudi za ceno finančne neučinkovitosti. Seveda je potrebno doseči oboje – ohraniti sedanje stopnje dostopnosti ob poslovanju brez izgube. Manevrskega prostora pa je žal malo. Zavod potrebuje povečanje prihodkovne strani in zmanjšanje stroškov. Ob administrativni prepovedi širitev novih programov s strani plačnika ostaja samoplačništvo, ki pa ga pogojuje kupna moč občanov. V celotnem prihodku zavod namenja kar 70 % prejetih sredstev stroškom dela. Zmanjšanje plač je ob priznanem številu zaposlenih možno le z odpovedjo kolektivnih pogodb na ravni države. Pričakovanje prihranka zgolj na stroških storitev ni dovolj. Zdravniki so zavezani strokovnim smernicam za zdravljenje, bolniki pričakujejo učinkovito obravnavo in ugoden izid. V danih okoliščinah je 20 % zmanjšanje stroška storitev za poslovanje brez izgube nerealno. Uravnotežen finančni načrt je uresničljiv le ob dodatnih sredstvih.

Prepričan sem, da 40 % zdravstvenih domov z izgubo v letu 2011 zahteva poglobljen pristop. Dolgoročno rešitev pa vidim v prevzemu vloge ustanovitelja zdravstvenega doma s strani Ministrstva za zdravje. Le tako bo namreč mogoča primerjava in enake možnosti za vse domove. V nasprotnem primeru bo zaradi razlik med lastniki občinami ustanoviteljicami do zdravstvenih domov ogrožena dostopnost do zdravstvenih storitev.

Peter Rus, direktor

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

V Centru Dolfke Boštjančič na IGU

PRENADENT, D.O.O.

Nudimo vam:

estetske plombe, prevleke,
mostičke, protetiko na implantatih, proteze,
zdravljenje parodontalne bolezni in
lasersko zobozdravstvo.

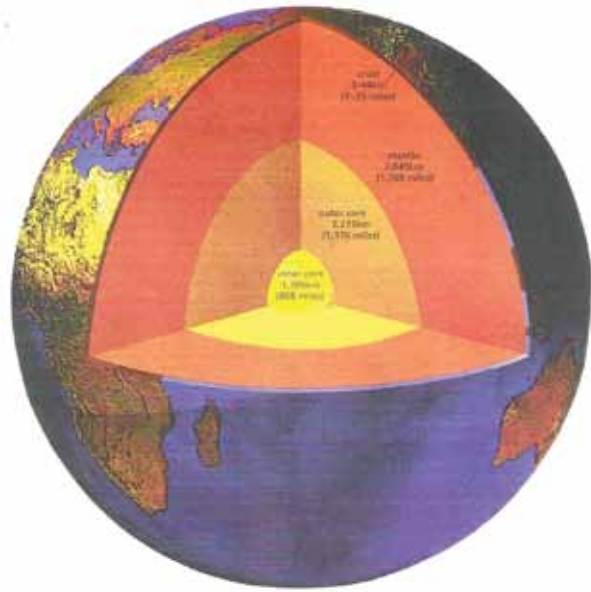
Naročanje po telefonu 040/934-000

vsak delavnik med 8. in 18. uro

www.zobozdravstvo-prenadent.si

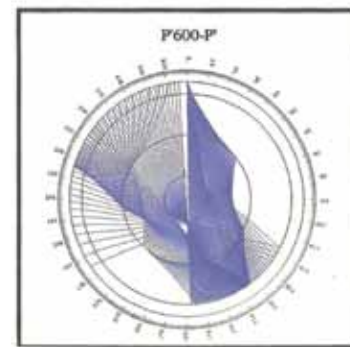
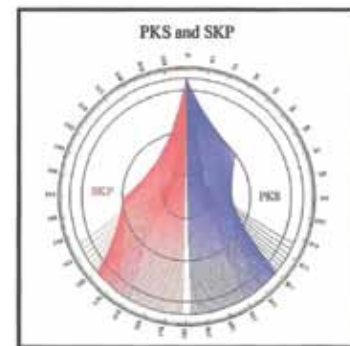
ZGRADBA NOTRANJOSTI ZEMLJE

Med zelo nevarne naravne ujme spadajo močni ali svetovni potresi, ki povzročajo katastrofalne posledice, če nastanejo na naseljenih območjih. Vendar so se taki potresi zaradi »žive« notranjosti Zemlje v njeni geološki zgodovini pojavljali in še se bodo nadaljevali. S socialnega vidika so taki potresi zelo nezaželeni. Prav ti potresi pa so za znanost najprimernejši za proučevanje notranjosti Zemlje, še več, samo s pomočjo takih potresov lahko »gledamo« celotno notranjost Zemlje.

Slika notranjosti Zemlje, določena s pomočjo potresnih valov.

Na zelo preprost in poenostavljen način, brez zapletenih matematično-fizikalnih prijemov, izgleda to takole. Potres nastane v zelo kratkem času (nenadno) in v zelo majhnem prostoru (točki).

Poti potresnih valov skozi notranjost Zemlje.

Zaradi spremembe oblike in velikosti prostora ob nastanku potresa nastane dve vrsti nihanj zemeljskih delcev. To nihanje se z veliko hitrostjo začne širiti v obliki prostorskega seizmičnega valovanja kroglasto po celotni notranjosti Zemlje. Pri širjenju po prostoru to valovanje kot rentgenski žarki »prefotografira« vso notranjost Zemlje. Širjenje potresnega valovanja zabeležijo zelo občutljive naprave, seizmometri, ki ga (potresno valovanje) zapišejo (narišejo) na seizmogram. Iz seizmograma so strokovnjaki razbrali:

- Zemlja je sestavljena conarno, torej iz več kroglastih lupin.
- Lupine so ločene z diskontinuitetami – presledki – v katerih se bistveno spremenijo fizikalne in kemične količine.

– Lupine so različnih gostot, zato ker se hitrost potresnih valov v njih spreminja.

– Zaradi različnih gostot so lupine sestavljene iz različnih mineralov. Ob lupinah se potresni valovi odbijajo in lomijo, lahko tudi uklanjajo, zato lahko določimo njihovo debelino.

– Iz ugotovitev osnovnih seizmičnih raziskav so strokovnjaki določili najprej tole preprosto sliko notranjosti Zemlje: trda zemeljska (površinska) skorja, sledi trdi zemeljski plašč, nato viskozno-plastično zunanje jedro in končno trdo zemeljsko jedro.

– Do danes je iz natančnega proučevanja potresnih valov, ki prepotujejo od hipocentra (nastanka potresa) do potresne opazovalnice, odkritih mnogo kroglastih zemeljskih lupin.

Ko prostorski potresni valovi pridejo na površino Zemlje, se spremenijo v površinske valove, ki povzročajo sestavljeno gibanje površine. Ti potresni valovi povzročajo naravne in socialne katastrofe.

Opomba: Svetovni potresi so taki potresi, ki zatresejo celotno Zemljo, to tresenje tudi nekaj časa traja (nekaj ur se Zemlja trese). Ti so tektonskega izvora zelo visoke energije in nastajajo ob stikih velikih tektonskih zemeljskih ploščah.

Manfred Deterding

MALO ZA ŠALO

Premajhen voz za Severnico

Učitelj je mladim učencem pripovedoval, katere zvezde so na nebu. Svetoval jim je, naj zvečer, ko se bo stemnilo, najdejo veliki voz in v njegovem podaljšku, kot »ojesu« pri vozu, bodo zagledali svetlo zvezdo, ki se ji reče Severnica.

Učenka Ana je vzela priporočilo zelo resno in po večerji, na skrivaj, namesto v posteljo odšla pod kozolec, pod katerim je stal njihov največji voz. Dolgo je nepremično gledala, kdaj se bo na koncu »ojesa« zasvetila zvezda, a razočarana ugotovila, da očitno njihov voz ni dovolj velik za severnico.

Težava starejše voznice

Policist je ustavil starejšo voznico, ki je kar krepko divjala po cesti. Začuden nad številko, ki je pokazala visoko prekoračitev, jo je vprašal po vzroku divjanja. »Ja, veste, jaz sem že stara in spomin mi nagaja, zato vozim hitro, da ne pozabim, kam sem namenjena.«

Sivi lasje

Mala Tinka opazuje mamico in zagleda med njenimi lasmi nekaj sivih. Vpraša jo, zakaj ima sive lase. »Veš,« ji odgovori mamica, »kadar ti narediš kaj narobe, sem žalostna in dobim siv las.« Deklica se zamisli in čez čas odgovori: »Uboga babi, zaradi tebe je morala biti kar naprej žalostna, saj ima že vse lase sive.«

Trobla

RENAULT KLANČAR

pooblaščen servis na lokaciji LJ-Rudnik

nadomestni deli in dodatna oprema
avtoplašči, premontaža, shranjevanje
ličarsko-kleparska dela
popravila elektrike
nadomestno vozilo

Grozničkova 11, 1000 Ljubljana
 Tel: **01/42 72 001**
 Gsm: **041 710 151**
 Email: klanacar@dealer.renault.si
 Delovni čas: pon - pet: 8.00 - 16.30

Živahen... kot barve!

SONCE VSE BOLJ VABI

nami je še kar nekaj koledarskih zimskih dni in lahko se zgodi, da ga bomo še odmetavali.

Z Bančevim Francetom sva se dogovorila, da ponoviva zimski vzpon na »Ahc« (748 m). To zimsko pohodniško tradicijo obnavlja nekako vedno ob istem času, kar velja tudi za ostale zimske pohode, oziroma prehodna letna obdobja, kajti poletje je moje za kolesarjenje. France pa me vedno nagovori, kadar se srečava: »Jožko, kdaj jo bova zopet kam mahnila?«

S Francetom ne marava asfaltiranih poti, če je le mogoče se jim izogneva, oziroma premostiva z avtomobilom. Tokrat sva se zapeljala na Mali Ločnik in pustila avto ob leseni kapelici, ki jo že dobro poznavam. Seveda sva se zaradi Antonove odsotnosti za dovoljenje dogovorila z njegovo boljšo polovico, ki je nama dejala, da jo je Anton še dodatno opremil z bronastim zvonom, na katerega sedaj trikrat na dan pozvoni kot »vaški mežnar« v zahvalo sv. Antonu za zdravje.

Skozi vas Mali Ločnik pleza asfaltirana pot, ki pa se pri kapelici dobesedno prelomi v strm klanec, da s koleno drsaš po njem do zadnje nove hiše v gradnji, ki je grajena po sodobni metodi s toplotno izolacijo in slamnato streho, da bo ja za »prmej«. Ko si jo ogleduješ z zgornje strani, ko se vzpenjaš na »Ahc«, je videti kot manjši grad. Po nekaj desetih metrih naju objame pretežno bukov gozd. Pot, po kateri se vzpenjava, je zasuta z listjem, prav tako tudi vse naokoli. Kako smo ga še pred desetletji grabili in vozili domov za steljo živalim, danes pa se nobena stvar več ne splača, kaj šele biti kmet. Ta sodobni svet je več ali manj uničil vse. Vsi pa se izgovarjajo na politiko, ki pa nima s tem nobene zveze. Žalostno, da ne rečem nerazgledano pa je, da to mnenje širijo tudi izobraženi ljudje, »to je pa res stvar politike«. Če pogledamo evropsko statistiko, ima prav Slovenija največ traktorjev na število prebivalcev. Veliko potujem po naši lepi Sloveniji in z žalostjo ugotavljam, da se prav moji domači kraji od Škofljice do Kolpe najhitreje in z največjo mero zaraščajo. Veste, tudi drugje po Sloveniji so pametni in izobraženi ljudje, pa se jim še vedno splača biti kmet, da obdelujejo zemljo z ljubeznijo.

S Francetom se vzpenjava, veliko pogovarjava in opazujeva na novo poslikane markacije, »da ne zaideva s poti«. Srečujeva veliko pohodnikov in seveda prva pozdraviva, kajti še vedno velja pravilo, da tisti, ki gre gor, ne glede na leta in spol, prvi pozdravi. Hkrati opazujeva nova keramična obeležja Križevega pota po bukovih deblih ob poti. »**Križev pot je v krščanstvu pot**

Jezusovega trpljenja od Pilatove palače do Golgote. Golgota pa je hrib pri Jeruzalemu, na katerem je bil križan Jezus. Do nje se vzpenja huda trnjeva pot, pot mučeništva in strašnega trpljenja«.

Na »Ahc« pred zadnjo postajo Križevega pota, ki je vpeta na zid, ki zapira vhod z bogato umetniško izdelanim kamnitim portalom, najprej opraviva pohodniško dolžnost, kajti France iz enega od žepov potegne stekleničko s kačjo slino. Bilo pa je je ravno toliko, da si moral zelo paziti, da je je bilo skoraj dovolj za oba. Nato sva se vpisala v knjigo obiskovalcev in moram reči, da je glede na vpis kar veliko pohodnikov. Med vpisanimi sva našla nekoga, ki je bil že petič tega dne na »Ahc«. Ogledala sva si cerkev, ki je iz dveh različnih stavbnih obdobj. Starejši južni del, med katerega spada tudi ta bogati kamniti portal, je po vsej verjetnosti iz zgodnje gotike 13. stoletja, medtem ko je cerkvena ladja prizidana v 16. stoletju. V zidu cerkvenih kamnitih sten je v nivoju pod cerkvenim podom več manjših lin, ki služijo za prezračevanje in obenem sušijo tla. Okoli cerkve je opaziti še nekaj taborskega zidu, cerkveni stolp je samostojen in deluje kot utrdba, zlasti od daleč. Je pa tudi res, da se »Ahc« vidi od daleč z različnih zornih kotov kot samostojna kopasta gora, da ne nosi zastoj imena Gora. V tem letnem času, ko se je obletelo listje z dreves, je lep razgled proti severu na zasnežene Karavanke in Kamniške Alpe. Od Stola (2236 m), Storžiča (2132 m), Grintovca (2558 m), Skute (2532 m) in Ojstrica (2349 m). Lep je panoramski razgled na Velike Lašče in skladno okolico, vse pa proti jugu zaključuje Velika gora z Veliko belo steno »Svatje« pod najvišjim Črnim vrhom (1172 m). France pogleda na uro. »Ja, Jožko, čas bo, da jo počasi mahneva proti domu. Veš, je ženska nekaj bolna. Pa tudi v hlevu je bolezen. Krava, ki je povrgla, se kar ne more postaviti na noge. Že včeraj je bil živinozdravnik pri njej, danes pa tudi pride okoli petih. Veš, mi je pa že dejal, da bom verjetno ob kravo. Pa naj si pomagam, če si morem.«

Jože Škulj

DUO CLARIPIANO PREDSTAVIL NOVO PLOŠČO

Na Valentinovo, v torek, 14. februarja 2012, je bila v rdeči dvorani ljubljanskega Magistrata predstavitev nove plošče Dua Claripiano z naslovom "Romantic Claripiano".

Vse uspešnejša glasbena ustvarjalca, ki sta tudi življenjska sopotnika, pianistka Tatjana Kaučič in klarinetist Dušan Sodja sta predstavila izbor skladb romantičnih skladateljev Brahmsa, Schumanna in Saint-Saënsa, ki so na plošči posnete. Ploščo je izdala Slovenska filharmonija, kjer sta glasbenika tudi zaposlena. Večer

je vodil slovenski muzikolog, Dr. Franc Križnar. Dogodka se je udeležilo veliko umetnikov s področja klasične glasbe in ljubiteljev njenega ustvarjanja. Njunemu povabilu se je z veseljem odzval tudi naš

župan Anton Zakrajšek s soprogo. Duo Claripiano sta glasbenika ustanovila pred 17 leti in sta na Velikolaškem Festivalu nastopila že dvakrat - leta 2008 v cerkvi Sv. Primoža in Felicijana na Zgončah ter leta 2009 na Turjaškem gradu. Ker starša Tatjane Kaučič živita v naših krajih, jih ob prostih dneh obiščeta tudi glasbenika. Zato smo lahko ponosni in počaščeni, da tako velika umetnika z veseljem prihajata v velikolaško deželo, kjer si v prelepi naravi nabirata novih moči za nadaljnje glasbeno ustvarjanje.

LČ

PISMO MATER

Zemlja si.
Iz nje sem vzklila.
Pognala drobne koreninice.
Zalite z mlekom življenja.
Na prsih pripeta sem preživela.

Voda si.
Gasila si moje žejo.
Božala moje nežno telo.
Spirala iz mene težo sveta.
Plavajoča sem preživela.

Ogenj si.
Ob tebi sem se grela.
Črpala energijo duhovnega sveta.
Svarila si me, da se nisem opekla.
Učila ljubiti si me brez zlata.

Mati moja.
Ti si prva moja beseda.
Zatočišče v neurju in tolažnica gorja.
Hvala ti, da si me sprejela
v ta mali košček velikega sveta.

Silva Langenfus

KINO - VELIKE LAŠČE

KINOPROGRAM ZA MAREC 2012

PETEK
2. MAR.
19.00

AMERIŠKA USPEŠNICA – KOMEDIJA
SILVESTROVO V NEW YORKU
Režiser romantičnih uspešnic Čedno dekle, Princeskin dnevnik in Valentinovo predstavlja zaporedje nenavadnih, toda med seboj povezanih dogodkov, ki ob koncu leta nepričakovano združijo številne prebivalce New Yorka. Med 31. decembrom in 1. januarjem se prepletejo zabavne in tragične usode številnih neznancev in jih v dobrem in v slabem povežejo v nepozabne zgodbe ljubezni, upanja, odpuščenja in iskanja novih priložnosti. DOLŽINA: 1 ura 58 minut

Nedelja
4. MAR.
OB 19.00

AMERIŠKA USPEŠNICA - ANIMIRANI FILM
MUPPETKI
Nekdaj zelo priljubljeni lutkovni junaki Muppetki bodo letos prispeli tudi na velika filmska platna. Glavni liki nove dogodiščine Gary, Mary in Walter bodo morali zbrati nekdanjo družino Muppetkov, ki je sedaj upokojena, da skupaj rešijo televizijski studio, kjer so nekoč snemali njihove oddaje. Richman Tex namreč želi uničiti studio, saj so pod njim velika nahajališča nafte. Edini način za preprečitev Texovih namer je priprava oddaje za deset milijonov gledalcev ... Bo Muppetkom uspelo? DOLŽINA: 1 ura 37 minut.

KINOPREDSTAVA ZARADI ABONMAJSKE PREDSTAVE ODPADE

PETEK
9. MAR.

AMERIŠKA USPEŠNICA – AKCIJA
MISIJA NEMOGOČE protokol duh
Ko bomba poruši Kremlin, ruske oblasti za teroristično dejanje okrivijo skupino operativcev pod vodstvom agenta Ethana. Ameriška vlada zanika odgovornost in sproži protokol duh, s katerim zanika obstoj Ethanove skupine in ji odvzame vse privilegije. Na begu pred lastnimi in tujimi obveščevalnimi službami Ethan zbere skupino zvestih pomočnikov, da bi dokazali svojo nedolžnost in našli resnične teroriste. Toda med številnimi vratolomnimi akcijami morajo ves čas paziti, komu lahko zaupajo, saj se med njimi morda skriva izdajalec. DOLŽINA: 2 uri 13 minut. (ZVIŠANE CENE VSTOPNIC)

Nedelja
18. MAR.
OB 19.00

SLOVENSKA USPEŠNICA - KOMEDIJA
TRAKTOR, LJUBEZEN IN ROCK'N'ROLL
Breza, kmečki fant iz zakotne prekmurske vasi, želi s svojo električno kitaro nastopati na ljudskih veseljih, vendar mu to ob konkurenci tradicionalne ciganske bande, ki izvaja priljubljeno narodnozabavno glasbo, ne uspeva najbolje. Uspe pa mu s tako glasbo osvojiti srce vaške lepote Silvije, hčerke premožnega gospodarstva v Švici, ki jo je oče poslal v domače kraje, da bi si tu našla moža z zdravimi koreninami. DOLŽINA: 1 ura 36 minut.

PETEK
23. MAR.
OB 19.00

AMERIŠKA USPEŠNICA – FANTAZIJSKI
PODZEMLJE - PREBUJENJE
V nadaljevanju priljubljene franšize o vojni med vampirji in volkodlaki usodna vampirka Selena uspe pobegniti iz dolgoletnega ujetništva, toda čaka jo neprijetno presenečenje. Ljudje so izvedeli za obstoj nesmrtnih bitij in jih želijo iztrebiti, zato se Selena odloči združiti razkropljene vampirske klane. Ker pohod na oblast načrtujejo tudi volkodlaki, se vname neizprosna vojna, polna strelskih obračunov, divjih pregonov in neusmiljenega boja na življenje in smrt. DOLŽINA: 1 ura 31 minut.

Nedelja
25. MAR.
OB 17.00

AMERIŠKA USPEŠNICA – ANIMIRANI SINHRO
OBUTI MAČEK
Preden je Obuti maček spoznal Shreka, se je neustrašni mački mečevalec v spomin ljudi zapisal z neverjetno prigodo o pogumu in drznosti. Obuti maček na svojih pustolovščinah sreča zapeljivo tatico Mici Šapko in prijatelja iz otroštva Glavamoža. Skupaj ukradejo čarobne fižolčke, ki jih ponesejo do skrivnostnega gradu z zlatimi jajci. Ker so prevelika, da bi jih ukradli, s sabo odpeljejo Zlato gosko, toda zaradi prevare Obuti maček pristane za zapahi. Kljub vsemu plemeniti muc ne obupa nad prijatelji in priskoči na pomoč vaščanom, ki jim grozi uničenje. DOLŽINA: 1 uri 39 minut.

PETEK
30. MAR.
OB 19.00

AMERIŠKA USPEŠNICA – PUSTOLOVSKI
TIHOTAPCI
Izkušeni tihotapec Chris se zavoljo ljubeče žene in sina odloči zapustiti dobičkonosne, toda nevarne kriminalne dejavnosti. Težave ženinega brata, ki zaradi ponesrečene prodaje mamil postane dolžnik mafijskega šefa Tima, Chris prisili, da znova sprejme nevarno tihotapsko nalogo. V iskanju izhoda iz nepregledne mreže brezobzirnih morilcev, podkupljenih policistov in nasilnih preprodajalcev mamil, skuša Chris zaščititi svojo družino in ob tem preslepiti Tima in druge zločince. DOLŽINA: 1 ura 50 minut.

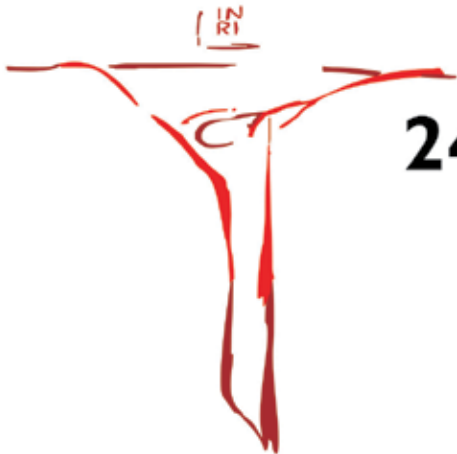

Nedelja
1. APRIL
OB 17.00

POLJSKA USPEŠNICA – DRAMA
PISMA SVETEMU NIKOLAJU
Slovenski režiser mladostne uporniške komedije Tu pa tam se vrača na velika platna z božično romanco, v kateri z obilico zabavnih prigod združi zgodbe številnih zelo različnih ljudi v Varšavi. Razočarani policist se skuša pobotati z odtujeno družino, radijski voditelj s pomočjo navihanega sina išče novo ljubezen, razuzdani bahač v božičkovem kostumu lovi mladega tatiča, urejeni poslovnež pa priskoči na pomoč osiroteli deklici. Drobnja naključja in kanček božičnega čudeža združijo njihove usode v nepozabno zgodbo o upanju in ljubezni. DOLŽINA: 1 ura 56 minut.

RIBNIŠKI PASIJON 2012

24. marec in 1. april 2012
ob 20. uri
v ribniškem gradu

Več na www.ribniskipasijon.si.
Vstopnine ni. V primeru slabega vremena predstava odpade.

MALI OGLASI

Kupim kmetijo ali kmetijsko zemljišče in gozd. Informacije na tel. št.: 041 751 266.

Počitniško kočo na Veliki planini, temeljito obnovljeno, na izjemni lokaciji, **prodamo**. Informacije na tel. št.: 041 751 266.

ZELO UGODNO **PRODAM** dvojček, 155 m2 bivalne površine na lepi lokaciji v Puščah pri Turjaku v 3.gf. Vse inštalacije so že pripeljane do objekta. Možnost dograditve po vaših željah in kompenzacije z drugo nepremičnino. To je zagotovo najugodnejša med ponodbami primerljivih nepremičnin v okolici. Informacije na tel. št.: 041 751 266.

ZELO UGODNO **PRODAM!** Gozd, travnik in pašniki, ki so zaraščeni – interesantni zaradi lesa, čebelarstva, koč ... v k.o. Paneče, pod grebenom med Lisco in Ješivcem. Na parceli je izvir vode ter ruševina objekta. Informacije na tel. št.: 041 751 266.

Čprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
med nami si.

ZAHVALA

Tiho je odšla naša draga mama, sestra, babica, teta in tašča

Marija CENTA

(10. 3. 1930–23. 11. 2011)
iz Kota pri Veliki Slevici.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in
darove za svete maše.

Zahvala vsem, ki ste jo množično pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujemo vsi njeni.

Srce tiho joče,
oko te išče, ne najde.
Odšel si tja, kjer ni bolečine,
v višave večne tišine.

ZAHVALA

Mnogo prekmalu je odšel od nas dragi sin, brat, svak, stric,
nečak, mož, oče, tast in dedek

Bogomir PREŠEREN,

rojen 29.4.1937 na Škrlovcu, prebivajoč v Velikih Laščah.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga
pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala sosedom, prijateljem in znancem za besede tolažbe,
darovane sveče in cvetje. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen
obred, pevcem za sočutno izbrane in lepo zapete pesmi. Lepa
hvala. Ob občuteno zaigrani Tišini smo se od njega v trpki žalosti
poslovlili.

Vsi njegovi.

Sredi mrzlih zimskih dni,
ko vsa narava mirno spi,
le veter v tihi noči brije,
kot da obudil mladostne bi spomine.
Kot da slovo prihaja, bol bolečine,
takrat se življenjska nit prekine.
Zastane dih, trenutek mine,
za Vami, draga mama,
ostane le grenak občutek bolečine.

ZAHVALA

Ostaja nam grenak občutek bolečine, ko nas je v 92. letu
življenja nenadoma zapustila naša draga mama, babica,
prababica in tašča

Jožefa MARINČIČ,

zadnja leta stanujoča v Malih Lipljenih, župnija Škocjan.

Ob njenem slovesu se s hvaležnostjo v srcu zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem ter vsem
članom Društva za ohranjanje dediščine Gradež za izrečena
sožalja ter izkazano čustveno in moralno podporo
v najtežjih trenutkih slovesa.

Hvala vsem za darovano cvetje, sveče, za vse molitve, darove za
sv. maše, za vsa dobra dela in nesebično pomoč ob slovesu naše
drage mame – naj Bog vsem bogato poplača.

Žalujemo vsi njeni.
Gradež, 13. svečana 2012

Vse življenje si delal,
skromno živel,
potem pa tiho od nas si odšel.
Dom je zdaj prazen,
pogrešamo te,
a enkrat gotovo spet snidemo se.

Ata, med nami ljubljen si bil iz vsega srca
– bodi ljubljen tudi tam,
kjer si zdaj doma!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata, starega ata
in tasta

Franca POZELNIKA

(1937–2012)
iz Škrlovice

ste z nami delili žalost in bolečino številni prijatelji, sorodniki,
sosedji, znanci. Ni pravih besed, ki bi mogle izreči zahvalo vsem,
ki ste nas z lepimi mislimi in toplimi besedami tolažbe obogatili,
darovali cvetje, sveče ter za svete maše. Iskrena hvala dr. Milenki
Starc Vidrih za skrb za njegovo zdravje, patronažni sestri Martini in Marjani.
Hvala gospodu župniku Andreju Muleju za lep pogrebni
obred, gasilcem, pogrebni službi Zakrajšek in pevcem za lepo
zapete pesmi. Lepa hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in ga v
tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi
vsem, ki ste ob večerih molili za njegovo dušo.

Žalujemo vsi njegovi.

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas tvoj se ne sliši;
če lučko na grobu upihnil bo veter,
v naših srcih je ne bo nikdar.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, dedija in tasta

Janeza BIRNJŠKA

roj. 1. 5. 1943 iz Dvorske vasi 28

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrekli
sožalje, ga kropili, darovali cvetje in sveče.

Hvala vsem, ki ste darovali za cerkev in svete maše ter ga k
večnemu počitku spremili v tako velikem številu.

Posebna zahvala gre bratu in sestri ter vsem sorodnikom,
sosedom prijateljem in znancem.

Zahvaljujemo se kolektivu ZD Velike Lašče, še posebej zdravnici
Milenki Vidrih Starc in patronažnima sestrama Martini in Marjani.

Hvala tudi gospodu župniku Vladimirju Jaksetiču za lepo
opravljen pogrebni obred, velikolaškimi pevcem in gasilcem iz
Dvorske vasi. Hvala pogrebni zavodu Zakrajšek za opravljene
pogrebne in pokopališke storitve.

Hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujem sin Janez z družino.

STEKLARSTVO PETER HREN, s. p.

Gradež 14, 1311 Turjak
gsm: 031/35 66 68
tel.: 01/788 13 66

Brušenje stekla
Fazetiranje stekla in ogledal
Peskanje stekla
Izdelava izolacijskega termopan stekla
Kaljeno steklo
Tuš kabine (po meri, s tesnili)
Ogledala
Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
Montaža vsega navedenega
Ostale steklarske storitve

INSSAT - antenski sistemi
Peter Kočevar s.p. Merharjeva 2, Ribnica, gsm 041 761-769

NOVO
Končno na SAT tudi POP TV, Kanal A in TV 3!

UGODNO:
državne subvencije pri nakupu SAT sistemov,
v primeru slabega sprejema SLO-1 in SLO-2.

VPIS V MEDNARODNO POSLOVNO ŠOLO ALI V VIŠJO ŠOLO

MEDNARODNA
POSLOVNA ŠOLA
LJUBLJANA

Mencingerjeva 7, 1000 Ljubljana,
telefon: 040/561 896,
e-naslov: info@ibs.si, www.ibs.si

Prednosti študija na naši višji in visoki šoli:

- Individualni izpiti so možni vsak teden, preko celega leta brez doplačila.
- Predavatelji in vsi zaposleni vas spodbujajo in vam pomagajo pri študiju.
- Nosilci predmetov oblikujejo učno gradivo, razložijo snov in izvedejo izpite.
- Predavatelji poskrbijo za aktivno vključevanje študentov v študij.
- Imamo poseben, prijazen način učenja tujih jezikov.
- Možno je študirati hitreje ali počasneje od predvidenega študijskega načrta.
- Možno je priznanje izpitov in drugih neformalno pridobljenih znanj.
- Študij je primeren tudi za dijake srednjih šol, ki se zaposlijo, želijo na mednarodno izmenjavo v tujino in jih zanimajo poslovne vede, obogatene z okoljevarstvenimi in humanističnimi predmeti.
- Možen je študij na daljavo.
- Na naši šoli ne razvijamo konkurence, ampak strpnost in sodelovanje.
- Dobrodošli so tako tisti z najboljšimi ocenami kot tudi tisti s slabšimi.
- Prepričani smo, da je vsak človek nekaj posebnega in da ima potenciala, ki jih je možno razviti.

KOLEDAR PRIREDITEV

PETEK, 2. MAREC, ob 19.30

Pastoralni dom Škocjan pri Turjaku

SVETOVNI MOLITVENI DAN: »Vzpostavite pravičnost.«

(Ženske vseh krščanskih veroizpovedi in Društvo kulturni most Lützelflüh-Velike Lašče)

ČETRTEK, 8. MAREC, ob 17. uri

Levstikov dom, Velike Lašče

PRIREDITEV OB DNEVU ŽENA

(OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče)

PETEK, 9. MAREC, ob 19.30

Levstikov dom Velike Lašče

5. ABONMAJSKA PREDSTAVA:

»Albert v devetih nebesih«

gostuje Vokalna skupina Coronke z gosti (Občina Velike Lašče)

ČETRTEK, 15. MAREC, ob 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

2. TRUBARJEV ČETRTEK – Žiga Stopinšek

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

PONEDELJEK, 19. MAREC, ob 19. uri

Knjižnica Frana Levstika, Levstikov dom

VELIKOLAŠKI SPOMINI

(Knjižnica Frana Levstika)

ČETRTEK, 22. MAREC, ob 19.30

Levstikov dom Velike Lašče

6. ABONMAJSK APREDSTAVA:

»39 stopnic«

gostuje Špas teater

(Občina Velike Lašče)

PETEK, 23. MAREC, ob 19. uri

Dom krajanov Rob

PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU

(KUD Rob, učenci PŠ Rob)

SOBOTA, 24. MAREC

ČISTILNA AKCIJA

(Občina Velike Lašče)

NEDELJA, 25. MAREC, ob 15. uri

Levstikov dom Velike Lašče

PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU

(Društvo podeželskih žena Velike Lašče)

PONEDELJEK, 9. APRIL, ob 19.30

Levstikov dom Velike Lašče

7. ABONMAJSKA PREDSTAVA: »Asfalt«

gostuje KUD Rob

(Občina Velike Lašče)

PETEK, 13. APRIL, ob 9.00

Levstikov dom Velike Lašče

NAJDIHOJCA – FESTIVAL OTROŠKEGA GLEDALIŠČA

(KUD Primož Trubar in Zavod Parnas)

SOBOTA, 14. APRIL, od 8. do 12. ure

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

SUHOBOBARSKA VELIKOLAŠKA TRŽNICA

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

ČETRTEK, 19. APRIL, ob 19. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

3. TRUBARJEV ČETRTEK - Andrejka Jereb

(Javni zavod Trubarjevi kraji)